

Helsingin kaupunki
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto

Toimintakertomus 2014

26.3.2015

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNKISUUNNITTELUAUTAKUNNAN JA KAUPUNKISUUNNITTELUVIRASTON TOIMINNASTA 2014.....	3
YLEISSUUNNITTELUOSASTO.....	4
SEUDULLINEN YHTEISTYÖ.....	4
YLEISKAAVATOIMISTO.....	4
TEKNISTALOUDELLINEN TOIMISTO.....	6
ÖSTERSUNDOM-PROJEKTI.....	8
KOIVUSAARI-PROJEKTI.....	9
<i>Koivusaaren osayleiskaava.....</i>	<i>9</i>
<i>Helsingin yleiskaava/maankäyttötarkastelut.....</i>	<i>9</i>
<i>Asemakaavoitus.....</i>	<i>10</i>
LÄHIÖPROJEKTI.....	10
PISARARATA.....	11
<i>Pisararadan suunnittelu.....</i>	<i>11</i>
<i>Pisararadan asemakaavoitus.....</i>	<i>12</i>
ASEMAKAAVAOSASTO.....	13
KESKUSTA-PROJEKTI.....	14
<i>Eteläsatama.....</i>	<i>14</i>
<i>Töölönlahti.....</i>	<i>15</i>
<i>Kamppi.....</i>	<i>15</i>
<i>Liikekeskusta.....</i>	<i>15</i>
<i>Kävelykeskusta ja julkinen kaupunkitila.....</i>	<i>16</i>
KANTAKAUPUNKITOIMISTO.....	16
<i>Kantakaupungin jalankulkuympäristön parantaminen.....</i>	<i>17</i>
<i>Kruunuhaka.....</i>	<i>17</i>
<i>Kamppi, Punavuori ja Ullanlinna.....</i>	<i>17</i>
<i>Eteläsatama ja Katajanokka.....</i>	<i>17</i>
<i>Kallio.....</i>	<i>18</i>
<i>Etu-Töölö ja Taka-Töölö.....</i>	<i>18</i>
<i>Olympiastadion.....</i>	<i>18</i>
<i>Eläintarhan alue.....</i>	<i>18</i>
<i>Laakson ja Auroran alueet.....</i>	<i>19</i>
<i>Käpylä.....</i>	<i>19</i>
<i>Lauttasaari.....</i>	<i>19</i>
<i>Suomenlinna.....</i>	<i>20</i>
<i>Pisararata.....</i>	<i>20</i>
KAUPUNGIN SAIRAALA-ALUEET-PROJEKTI.....	20
VARTIOSAARI-PROJEKTI.....	20
PASILA-PROJEKTI.....	21
KUNINKAANTAMMI-PROJEKTI.....	21
LÄNSISATAMA-PROJEKTI.....	22
ITÄINEN TOIMISTO.....	23
<i>Kaakkoinen suurpiiri.....</i>	<i>23</i>
<i>Itäinen suurpiiri.....</i>	<i>23</i>
LÄNTINEN TOIMISTO.....	24
<i>Läntinen suurpiiri.....</i>	<i>24</i>

26.3.2015

<i>Pohjoinen suurpiiri</i>	25
<i>Koillinen suurpiiri</i>	25
KALASATAMA–MALMI -PROJEKTI	27
KRUUNUVUORENRANTA-PROJEKTI	28
TÄYDENNYSRAKENTAMISPROJEKTI	29
MAISEMAN, VIRKISTYSALUEIDEN JA RAKENNETUN KULTTUURIYMPÄRISTÖN SUUNNITTELU	30
NIMISTÖSUUNNITTELU	31
LIIKENNESUUNNITTELUOSASTO	32
<i>Liikennejärjestelmä, liikennepolitiikka ja lainsäädäntö</i>	32
<i>Liikenneturvallisuus</i>	32
<i>Joukkoliikenteen suunnittelu</i>	32
<i>Tie- ja katuverkon suunnittelu</i>	32
<i>Kaavoitukseen liittyvä liikennesuunnittelu</i>	33
<i>Pysäköintijärjestelmä</i>	34
<i>Alueellisia suunnittelukohteita ja liikenteen ohjausta</i>	34
<i>Liikennevalot ja älyliikenne</i>	34
<i>Liikennetutkimus</i>	35
HALLINTO-OSASTO	35
VIESTINTÄYKSIKKÖ	36
<i>Vuorovaikutus ja asukasyhteistyö</i>	36
<i>Uutiskirjeet ja verkkomedia</i>	36
<i>Näyttely- ja infotila Laituri</i>	37
<i>Julkaisutoiminta</i>	37
<i>Kirjasto- ja tietopalvelut</i>	38
PÄÄTÖKSENTEON TUKI	38
<i>Asiakaspalvelu</i>	38
<i>Talous ja kehittäminen</i>	39
<i>Informaatiotekniikka</i>	39
<i>Talousarvion toteutuminen</i>	41
<i>Henkilöstö</i>	41
<i>Koulutus</i>	42
<i>Tyhy-toiminta</i>	42
<i>Sitovat toiminnalliset tavoitteet</i>	42
<i>Muut toiminnalliset tavoitteet</i>	43
<i>Tunnusluvut ja suoritteet</i>	44
<i>Ympäristötavoitteet</i>	44

26.3.2015

KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNNAN JA KAUPUNKISUUNNITTELUVIRASTON TOIMINNASTA 2014

Kertomusvuonna kaupunkisuunnittelulautakunnan puheenjohtajana toimi Risto Rautava (Kokoomus).
Varapuheenjohtajana toimi Osmo Soininvaara (Vihreät).

Varsinaiset jäsenet olivat (suluissa henkilökohtainen varajäsen):

puheenjohtaja Risto Rautava (Elina Palmroth-Leino) Kok.
varapuheenjohtaja Osmo Soininvaara (Mikko Särelä) Vihr.
Hennariikka Andersson (Michael Berner) Kok.
Eija Loukoila (Pekka Buttler) Vas.
Jape Lovén (Miia Järvi) SDP
Elina Moisio (Outi Silfverberg) Vihr.
Matti Niiranen (Hanna Lähteenmäki) Kok.
Tom Packalen (Nuutti Hyttinen) PS.
Heta Välimäki (Jaakko Meretniemi) SDP

Kaupunginhallituksen edustajana toimi Kaarin Taipale (Nelli Nurminen), SDP.
Kaupunkisuunnittelulautakunta kokoontui 34 kertaa ja päätöspykälää kertyi 423.

26.3.2015

YLEISSUUNNITTELUOSASTO

SEUDULLINEN YHTEISTYÖ

Yleissuunnitteluosaston edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti Helsingin seudun maankäytön ja liikenteen suunnittelun (MAL-HLJ) yhteistyöhön. Yleiskaavapäällikkö on toiminut Helsingin seudun maankäyttösuunnitelman laatimista varten perustetun koordinaatioryhmän puheenjohtajana sekä asiantuntijana yleiskaavapäälliköiden edustajana HLJ -neuvottelukunnassa.

YLEISKAAVATOIMISTO

Yleiskaavatoimiston keskeisin tehtävä vuonna 2014 oli uuden yleiskaavan luonnoksen laatiminen liitteineen. Yleiskaavaluonnos liitteineen hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 16.12.2014 asetettavaksi nähtäville.

Yleiskaavaluonnoksen liitteiksi kaavaselostuksen lisäksi laadittiin seuraavat raportit:

Helsingin keskeisimmät maankäytön muutosalueet

Kantakaupungin ja ydinkeskustan kehittäminen

Mahdollisuuksien Malmi - Keskusta, lentokenttä, Pukinmäki ja Jakomäki

Käpylä 2050 - Ideasuunnitelma asemanseudun tiivistämisestä

Laajasalon alueellinen kehittämissuunnitelma ja kaupunkibulevardi
Vuosaaren maankäytön kehittämisperiaatteet

Itäkeskus 2050 ideasuunnitelma (Arkkitehtuuritoimisto B&M Oy)
Kaupungin muutos ja kulttuuriympäristöt

Helsingin kestävä viherrakenne, kaupunkiekologinen tutkimusraportti (Helsingin yliopisto)

Meri-Helsinki yleiskaavassa - rannikko, saaristo, meri ja satamatoiminnot

Ensimmäisen maailmansodan linnoitusvyöhyke (Arkeologiset kenttäpalvelut, Museovirasto)

Asuinkorttelit kaupunkibulevardien varrella - Rakentamisen konsepteja (Serum Arkkitehdit Oy)

Kaupunkibulevardien rakenneteknisiä tarkasteluja - Esimerkkejä väyläalueiden kattamisesta

Kaupunkibulevardien ilmanlaatuselvitys (Ilmatieteen laitos)

26.3.2015

Korkea rakentaminen Helsingin esikaupunkialueilla

Helsinkiin tulevan helikopterikentän sijaintipaikkaselvitys (Ramboll Finland Oy)

Yleiskaavan ilmastovaikutusten arviointi

Luontovaikutusten arviointi (Ramboll Finland Oy)

Alustavia Natura-arvioinnin suuntaviivoja 2.10.2014 (Ramboll Finland Oy)

Kaupunkibulevardien tavoitelähtöinen vaikutusten arviointi (WSP Finland Oy)

Kaupallisten vaikutusten arviointi (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, Linea Konsultit Oy)

Yleiskaavan ihmisiin kohdistuvat sosiaaliset ja viihtyisyyteen liittyvät vaikutukset

Yleiskaavaluonnoksen KARVI-arviointi

Yleiskaavan mukaisen raideliikenneverkon vaikutukset alueiden saavutettavuuteen

Karttakysely ja hetket suunnittelijana - Yhteenveto vision ja kaavaluonnoksen välissä käydyistä kaupunkilaiskeskustelusta lokakuu 2013 - lokakuu 2014

"Hetki suunnittelijana" - Kaupunkilaisten huomioita ja tarkennuksia Helsingin tulevaisuudesta karttakyselyssä (Timo Kopomaa)

Vuorovaikutusraportti II

Vuoden 2013 lopussa aloitettuja maankäyttötarkasteluja sekä vaikutusarviointeja yleiskaavaluonnoksen pohjaksi jatkettiin. Liiteraporttien lisäksi selvitettiin kaupunkitaloutta ja paneuduttiin elinkeinoihin ja kauppaan osana kaavaselostuksen vaikutusarviointeja. Keskeisimpinä maankäytön suunnittelukohteina ovat olleet kaupunkibulevardikaupunginosat kaikkien sisääntuloväylien osalta sekä raideliikenteen solmukohdat ja asemanseudut. Ajatuksena yleiskaavaluonnoksessa on ollut laajentaa kantakaupunkia ja kehittää esikaupunkien keskuksista ja merkittävistä raideliikenteen solmukohtista tai tärkeimmistä pysäkkiympäristöistä keskustaverkosto. Kaupunkibulevardikaupunginosien tarkasteluissa ovat olleet väylän varret kokonaisuudessaan. Työ jatkuu kaavaehdotusvaiheessa 2015.

Suunnittelua tukevien työkalujen kehittäminen yleiskaavatoimistossa on jatkuvaa ja niitä hyödynnetään yleiskaavatyössä. Kaavoituksen arviointi- ja seurantajärjestelmätyökalua (KARVI) on kehitetty edelleen. Myös paikkatietomenetelmien kehittäminen ja aineistojen ylläpito on jatkuvaa.

26.3.2015

Toimiston henkilökunta on yhteensä 21 henkilöä, joista 5 on ollut määräaikaista sijaisuuksia.

Yleiskaavan viestintään toimisto osallistui vuonna 2014 merkittävällä työpanoksella, vaikka vetovastuussa tästä on ollut viestintäyksikkö. Helmi-maaliskuun aikana järjestettiin Hetki suunnittelijana - työpajoja Laiturilla. Tavoitteena oli saada helsinkiläisiltä hyviä ideoita mukaan suunnitteluun. Nuorille järjestettiin kaupunkisuunnittelun safarit. Mukana oli oppilaita 7 lukiosta. Lisäksi osallistuttiin RuutiExpoon ja järjestettiin valokuvauskilpailu aiheena Tulevaisuuden Helsinki. Järjestettyjen työpajojen ja nuorten tapahtumien lisäksi vuorovaikutusta ja kaavaluonnoksen esittelyä on käyty läpi lukuisissa eri kohderyhmäkohtaisissa tilaisuuksissa ja kokouksissa. Yleiskaava.fi -sivuston blogi on ollut aktiivinen.

TEKNISTALOUDELLINEN TOIMISTO

Teknistaloudellisen toimiston ydintehtävät vuonna 2014 ovat perustuneet toimintasuunnitelman tavoitteisiin ja kaavojen toteuttamiskelpoisuuden ja taloudellisuuden suunnitteluun. Kaavojen suuren määrän ja alueiden vaativuuden takia työ oli haasteellinen. Suuri osa työstä tehtiin projektialueille.

Länsisataman, Kalasataman, Koivusaaren, Kuninkaantammen, Pasilan ja Kruunuvuorenrannan projektialueilla toimisto laati suunnitelmia ja selvityksiä pääosin asemakaavoituksen ja laajemman alueellisen suunnittelun tarpeisiin. Projektialueilla toimisto ylläpitää eri osapuolten välistä tiedonvaihtoa pitämällä säännöllisiä suunnittelukokouksia em. projektien kanssa. Toimisto osallistui lisäksi muissa virastoissa käynnissä oleviin toteutussuunnittelun ohjauksen ja suunnittelun koordinoinnin kokouksiin.

Jätkäsaaren alueella tarkasteltiin asemakaavojen teknistaloudellista toteutettavuutta mm. täydentämällä Saukonlaiturin asemakaavan osalta jo tehtyjä pohjarakentamisen ja teknisen huollon suunnitelmia kaavatalouden ja toteutettavuuden arviointia varten sekä osallistumalla työhön, jossa tarkasteltiin kaupungin investointien kannattavuutta eri toteutusmallien mukaan. Matkustajasataman kaavojen ja niihin liittyvien alueiden toteutettavuuden suunnittelua jatkettiin yhteistyössä Helsingin Sataman kanssa. Atlantinkaaren asemakaava-alueelle tehtiin pohjarakentamisen yleissuunnitelma ja teknisen huollon suunnitelmat sekä kaavataloussuunnitelmat asemakaavaehdotusta varten. Jätkäsaaren alueelle päivitettiin yleistasaus- ja teknisen huollon suunnitelma.

Kalasataman projektialueella laadittiin koko alueen kunnallistekninen yleissuunnitelma, jossa tarkasteltiin kaava-alueiden sovittamista vanhaan infraan ja olemassa olevien rakenteiden korkoihin. Työssä laadittiin koko Kalasataman alueelle yleistasaus, vesihuollon suunnitelma ja tulvareitit.

Kyläsaaren-Hermanninrannan alueella valmistui laaja selvitys, jossa on tarkasteltu maaperän rakentamiskelpoisuutta sekä polttolaitoskuonan ja maaperän pilaantuneisuuden että erittäin vaativan geotekniikan suhteen. Työssä on myös tarkasteltu alueellista vakavuutta, joka rajoittaa alueen rakentamista.

Verkkosaaren eteläosan kaavaa varten laadittiin lukuisia teknisiä suunnitelmia kaavatalouden suunnittelun pohjaksi. Koska kyseessä oli kumppanuuskaavoitus, kaavatalouden merkitys ja suunnittelutarkkuus oli erityisen tärkeä, sillä kaavatalouden laskelmat ovat tonttien luovutuksen pohjana. Lisäksi tehtiin ver-

26.3.2015

tailulaskelmia ja tarkennettiin suunnittelua rantarakenteissa, koska niistä aiheutuu huomattavia kustannuksia kaupungin maksettavaksi.

Verkkosaaren-Kyläsaaren alueella jatkettiin laajaa pohjaveden- ja maaperän huokoskaasujen seuranta yhteistyössä kiinteistöviraston tonttiosaston kanssa. Tietoa hyödynnetään jatkosuunnittelussa. Sompasaaren asemakaavan alueella tutkittiin erityisesti maaperän ja meren pohjasedimenttien pilaantuneisuutta ja tutkimusmenetelmien vaikutusta pilaantuneisuuteen. Sompasaarissa tarkasteltiin myös mahdollisuutta kalliopysäköintilaitoksen rakentamiseen.

Koivusaaren asemakaavaluonnosta varten käynnistettiin pohjarakentamisen yleissuunnitelma sekä pysäköintiselvitykset esimerkkikortteleista. Kannen laajuutta on tarkastelujen perusteella supistettu ja laajuudesta on edelleen menossa lisätarkasteluja. Koivusaaren alueen pilaantuneisuuden määrää ja esiintymistä tarkennettiin lisätutkimuksin yhteistyössä kiinteistöviraston kanssa.

Kuninkaantammen alueella suoritettiin asemakaavatasoisia maastotöitä ja laadittiin suunnitelmia pohjoisosan ja Kuninkaantamentien alueille. Lammenrannan asemakaava-alueella Palettilammen pohjoispuolella selvitettiin Helsingin veden vanhojen sakka-altaiden kunnostusvaihtoehtoja ja kustannuksia sekä pohjanvahvistustarvetta, -kustannuksia ja alueellista vakavuutta. Selvitysten pohjalta luovuttiin osayleiskaavan ratkaisuihin ja asumisen tilalle, sakka-altaiden kohdalle, esitetään puistoa.

Pasilan alueelle laadittiin hulevesien käsittelysuunnitelma. Keski-Pasilan asemakaavoitusta varten laadittiin alueen vesihuoltosuunnitelma, ohjattiin alueen palo- ja pelastusturvallisuuden, rakennetekniikan ja melujen suunnittelua. Ratapihakortteleiden asemakaavaluonnokseen laadittiin hulevesiselvitys, pohjarakentamisen yleissuunnitelma ja hulevesien imeytystarkastelu sekä alueen kaavataloustarkastelu.

Kruunuvuorenrannassa toimiston työ keskittyi Koirasaaren asemakaavaehdotuksen pohjarakentamisen ja yhdyskuntatekniikan yleissuunnitteluun sekä Kruunuvuoren asemakaava-alueen suunnitteluun. Koirasaaren alueelle laadittiin ruoppaus- ja täyttösuunnitelmat sekä kunnallistekninen yleissuunnitelma, jotka olivat perustana alueen kaavataloussuunnittelussa.

Osayleiskaavataso teknistaloudellista suunnittelua tehtiin Hernesaareen, Pohjois-Haagan itäosaan ja Vartiosaareen. Koivusaaren muutettua osayleiskaavaehdotusta varten laadittiin kaksi rakenneteknistä yleissuunnitelmaa sekä täyttöjen ja pohjarakentamisen yleissuunnitelmat, joilla osallistuttiin maankäyttösuunnitelmien taloudelliseen ohjaamiseen. Osayleiskaavaan lisättiin kerrosalaa, supistettiin kansirakennetta ja rantamuurien määrää sekä täsmennettiin rantarakenteita. Malmin alueen teknistaloudellisten selvitysten suunnittelu ja koordinointi on käynnistetty.

Teknistaloudellinen toimisto on ollut ohjaamassa Helsingin uuden yleiskaavan laadintaa teknisen huollon osalta. Yleiskaavan visiovaiheessa toimiston työ painottui yhdyskuntateknisen huollon tarpeiden selvittämiseen. Toimistossa on laadittu teemakarttoja mm. energian, sähköverkon, HSY:n vesihuoltoverkon sekä Gasumin kaasuverkon osalta. Lisäksi on tarkasteltu Ilmanlaatua koko kaupungin alueella.

26.3.2015

Östersundomin suunnittelussa toimisto on ohjannut Östersundomin yleiskaavan teknisen huollon, maa- ja pohjarakentamisen ja kaavatalouden suunnittelua yleiskaavan laadinnan aikana. Toimiston ohjauksessa on valmistunut em. aihepiirejä käsitteleviä konsulttitöitä.

Keskusta-alueella toimisto osallistui rakennushankkeiden toteutuksen ohjaukseen mm. Amos Anderssonin ja Guggenheimin taidemuseoiden kaava-alueilla.

Toimistossa valmisteltiin useita maanalaisia asemakaavoja. Näistä merkittävimpiä olivat Katajanokan pysäköintilaitos, Sörnäistentunneli, Kalasataman keskuksen pysäköintilaitos sekä Pissararata. Toimisto on ohjannut Pissaran maanalaisen asemakaavan tekemistä ja laatinut Pissaran asemakaavan maanalaisilta osilta. Painopiste on ollut kalliorakentamisessa, palo- ja pelastusrakenteiden ja talotekniikan tilavarauksen suunnittelussa. Kaupunkimittausosastolle annettiin useita lupalausuntoja maalämpöpumppureikien sijoittamisesta.

Laajasalon raideliikenteen ympäristövaikutusten arviointi päättyi ja ELY-keskukselta saatiin myönteinen lausunto. Toimisto osallistui Helsingin Energian biopolttoaineen käytön lisäämisen tähtäävän hanke-YVA:n ohjausryhmään sekä Helsingin Sataman meriläjäytysalueiden YVA:n ohjausryhmään.

Teknicaloudellinen toimisto järjesti Helsingin ja Espoon ympäristöviranomaisten sekä asiantuntijoiden kanssa yhteisen merivesitulvaa ja rakentamiskorkeutta käsitelleen tulvaseminaarin.

Toimistossa laadittiin asemakaavojen kaupungin investointien ja tonttitalouden toteuttamisen kustannusarviot. Kaavatalouslaskelmiin sisältyy investointimenojen lisäksi myös kaupungin tonttitulolaskelmat sekä tonttitaloustarkastelut asuntotuotannon toteuttamisedellytysten arvioimiseksi. Tonttitalouden laskennan tueksi otettiin syksyllä 2014 käyttöön Geokaava kustannuslaskentaohjelma, joka on kehitetty yhteistyössä Espoon ja Vantaan kanssa.

Lisäksi toimistossa tehtiin lukuisiin asemakaavakohteisiin teknicaloudellista suunnittelua ja ohjausta. Toimisto vastasi myös erikoismelujen suunnittelusta mm. satamien laivaliikennemelujen, Pasilan raide-liikennemelujen, lentoliikennemelun ja Hanasaaren voimalaitosmelun osalta.

ÖSTERSUNDOM-PROJEKTI

Östersundom-projektin keskeiset tehtävät vuonna 2014 ovat olleet Östersundomin yhteinen yleiskaava ja Karhusaaren kaavarunko.

Östersundomiin laaditaan kolmen kunnan yhteistä yleiskaavaa yhteistyössä Vantaan ja Sipoon kanssa. Alueelle suunnitellaan raideliikenteeseen tukeutuvaa pientalovaltaista kaupunginosaa 50 000-70 000 asukkaalle. Yhteistä yleiskaavaa on valmisteltu yhteistyössä myös Uudenmaan liiton kanssa, joka on valmistellut samanaikaisesti Östersundomin alueen 2. vaihemaakuntakaavaa.

Yleiskaavaehdotus liiteaineistoinen valmistui syksyllä 2014. Kaavaehdotuksessa yhdyskuntarakenteen ja asuntotuotannon tavoitteita on sovitettu yhteen alueen luontoarvojen kanssa. Valmistelun loppuvai-

26.3.2015

heessa kävi ilmeiseksi, että Natura-alueen tiettyjen lintulajien suojelutarpeet eivät ole sovitettavissa yhteen kaavoituksen muiden tavoitteiden kanssa. Kaavaehdotuksessa merkittävän haitan kynnyksen arvioidaan ylittyvän kolmen lintulajin osalta.

Kuntien puoltavien päätösten jälkeen Östersundom-toimikunta päätti asettaa kaavaehdotuksen nähtävälle ja pyytää siitä lausunnot. Tämän jälkeen vuoden 2015 aikana on tarkoitus päättää kaavan etenemisestä ja menettelytavoista Natura-asian ratkaisemiseksi.

Karhusaaren asuntoalueelle laaditaan osayleiskaavatasoinen kaavarunko, joka ohjaa tulevia asemakaavan muutoksia. Kaavarunkoluonnos asetettiin valmisteluaineistoinen nähtävälle, ja valmistelua jatkettiin palautteen pohjalta. Tavoitteena on tuoda kaavarunko kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyyn alkuvuodesta 2015. Karhusaaren laadittiin myös asemakaavanmuutosehdotus alueella toimivan vene-sataman toiminnan kehittämistä varten.

Päätöiden lisäksi projektissa on mm. valmisteltu lausuntoja ja poikkeamispäätöksiä. Östersundom-projekti osallistuu myös vuonna 2014 alkaneeseen CITYOPT-hankkeeseen. CITYOPT on Helsingin kaupungin, Helsingin Energian ja VTT:n yhteishanke, jossa kehitetään sovellusta suunnittelijoiden käyttöön helpottamaan kaavoitettavalle alueelle soveltuvien energiaratkaisujen valintaa.

KOIVUSAARI-PROJEKTI

Yleispiirteinen suunnittelu ja osayleiskaavoitus

Koivusaaren osayleiskaava

Koivusaaren uudelleen nähtävillä ollut osayleiskaavaehdotus hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 28.10.2014, jonka jälkeen kaava eteni kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi. Osayleiskaavan toteuttamiskelpoisuutta on pyritty parantamaan kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymän osayleiskaavaehdotuksen kokonaisidea säilyttäen ja kaavasta saadut lausunnot huomioon ottaen. Koivusaarta on suunniteltu uuden metroaseman ympärille rakentuvaksi merelliseksi ja urbaaniksi kaupunginosaksi, jossa tulisi olemaan n. 5000 asukasta ja n. 3000–3800 työpaikkaa.

Koivusaaren asemakaavatasoinen suunnittelu käynnistettiin osayleiskaavan lausuntovaiheen rinnalla laatimalla alueelle pysäköintiselvitys, pohja- ja rantarakentamisen yleissuunnitelma sekä katujen ja vesihuollon yleissuunnitelma. Lisäksi tutkittiin mahdollisuuksia pienentää Länsiväylän vaatimaa tilaa Koivusaaren kohdalla kaistoja ja rinnakkaisramppeja vähentämällä.

Helsingin yleiskaava/maankäyttötarkastelut

Valmisteilla olevaan yleiskaavaan liittyen tutkittiin Länsiväylän muuttamista Lauttasaaren moottoritiestä katumaiseksi bulevardiksi. Moottoritieltä vapautuvalle alueelle Lauttasaaren pohjoisosassa suunnitellaan kaupunkirakennetta täydentävää uutta korttelirakennetta, joka sijaitsee lähes kokonaisuudessaan kävelyetäisyyden päässä Lauttasaaren tai Koivusaaren metroasemista.

26.3.2015

Alustavissa maankäyttötarkasteluissa on pohdittu yleispiirteisten vaihtoehtojen avulla mm. Katajajarjun kohdalla Länsiväylän kattamisen tai kattamatta jättämisen vaikutuksia alueen maankäyttömahdollisuuksiin. Katajajarjun alueen täydennysrakentamista tutkittiin osana Lauttasaaren pohjoisosan yleiskaavallisia maankäyttötarkasteluja ja toisaalta alueen liittymistä Koivusaaren osayleiskaavan suunnitteluun.

Asemakaavoitus

Kuusisaaren tonteille 30080/3 ja 30080/10 käynnistettiin asemakaavan muutosehdotuksen laatiminen muuttuneelle suunnittelualueelle Saudi-Arabian lähetystön rakentamista varten. Asemakaavan muutosehdotuksen mukaan tontille saa rakentaa lähetystörakennuksen ja lähetystön asuntoja.

Lauttasaaren tontille 31074/3 laadittiin asemakaavan muutosehdotus, jonka asuntorakentaminen (3870 k-m²) täydentää toimitilakäytöstä osittain asumiseen muuttuvan Lauttasaarenmäen alueen korttelikonaisuutta.

LÄHIÖPROJEKTI

Kaupunginhallitus hyväksyi 2.4.2012 (§ 324) Lähiöprojektin projektisuunnitelman kaudelle 2012 – 2015. Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa hallintokuntia ottamaan vuosien 2012 – 2015 toiminnassaan huomioon Lähiöprojektin tavoitteet ja kehittämisteemat sekä jatkamaan ja tehostamaan hallintokuntien välistä yhteistyötä. Lähiöprojekti on hallintokuntien yhteistyötä, jonka toiminta perustuu nelivuotiskausiin ja kiinteään virastojen väliseen toimintaan sekä esikaupunkien yleisten kehityslinjojen määrittelemiseen ja alueellisten kehittämistoimien integrointiin. Toiminnan resursointi tapahtuu pääosin hallintokuntien talousarvioiden ja oman henkilöstön puitteissa.

Vuonna 2014 Lähiöprojektissa jatkettiin eri kehittämishankkeiden toteuttamista. Hankkeiden toiminta keskittyi kehittämistä vaativille alueille, joissa asuntokanta on yksipuolista, julkinen ympäristö heikossa kunnossa, palveluverkko yksipuolinen, asukastoiminta vähäistä sekä tarve syrjäytymisen ennalta ehkäisylle merkittävä. Tekemisessä painotettiin alueellista lähestymistapaa, jossa hallintokunnat ohjaavat kehittämistoimiaan monipuolisesti eri kaupunginosiin.

Lähiöprojekti osallistui aktiivisesti kaupunkisuunnitteluviraston täydennysrakentamiskaavoituksen tukemiseen. Vuoden 2014 alussa perustetun täydennysrakentamisprojektin sekä Lähiöprojektin yhteistyöllä käynnistyi Meri-Rastilan kaupunkiuudistustyö syksyllä 2014. Hankkeessa tähdätään alueen monipuoliseen, hallintokuntarajat ylittävään kehittämiseen, jonka tavoitteena on alueen merkittävä parantaminen. Tärkeänä lähtökohtana on alueen asuntorakentamisen lisääminen yhdessä julkisten ulkotilojen parantamisen yhteydessä.

Vuonna 2014 laadittiin julkisen ympäristön parantamiseen tähtääviä suunnitelmia Kontulan Kalliopuistossa, Kannelmäen Vanhaistenpuistossa sekä Pohjois-Haagan asemalla. Jakomäen keskukseen laadittiin elävöittämissuunnitelma tukemaan alueen asukastoimintaa ja paikallisten nuorten aktivoimista käyttämään aktiivisemmin julkista tilaa. Korjaustapaohjeiden laatiminen jatkui Pajamäen alueella, johon val-

26.3.2015

mistui uusi aluetarkastelu ja korjaustapaohjeistus syksyllä 2014. Tämän lisäksi Kannelmäen korjaustapaohjeistuksen laatiminen käynnistyi syksyllä 2014.

Asukkaiden vuorovaikutusmahdollisuuksia ja kaupungin avointa palvelukulttuuria edistettiin jatkamalla esikaupunkimessujen järjestämistä yhteistyössä virastojen kanssa. Keväällä 2014 kohdealueena olivat läntiset esikaupunkialueet Malminkartano, Kannelmäki, Lassila, Pohjois-Haaga sekä Pitäjänmäki. Syksyllä toteutettiin messut itäisiin kaupunginosiin, kohdealueena Mellunkylä, Myllypuro, Itäkeskus ja Puotila. Kummassakin tilaisuudessa kävijöitä oli noin 200–300.

Lähiöprojekti osallistui myös vuonna 2014 lähiörahostohakemusten kommentoimiseen ja hankkeiden kehittämiseen. Lähiöprojektin tehtävä on tukea kaupungin lähiörahoston tarkoituksenmukaista ja laadukasta käyttöä. Tärkeää on erityisesti hankkeiden imagotavoitteiden, alueellisen vaikuttavuuden sekä virastojen välisen yhteistyön korostaminen. Lähiörahoston rahaa käytettiin vuonna 2014 yhteensä noin 4,0 M€ rahaston tarkoituksen mukaisesti hankkeisiin. Merkittävä osa käytöstä suuntautui ympäristöparranusinvestointeihin noin 3,1 M€, josta rakennusviraston hankkeisiin 2,8 M€ ja liikuntaviraston 0,3 M€.

Vuonna 2014 jatkettiin aktiivista yhteistyötä valtion suuntaan asuinalueohjelman merkeissä. Lähiöprojekti vastaa "Kaupunginosien Helsinki"- kokonaishankkeen koordinoinnista yhdessä kaupunginkanslian kanssa. Hankekokonaisuus jakautuu kärkihankkeisiin, jotka ovat asuinalueohjelman teemapainotusten mukaisesti: 1) täydennysrakentamisen edellytysten parantaminen, 2) asuinympäristön laadun parantaminen sekä uudet toimintamallit ympäristön kehittämiseen sekä 3) demokratiatilojen kehittäminen, toteuttaminen ja toiminnan tukeminen. Vuonna 2014 näihin kärkihankekokonaisuuksiin haettiin kehittämisavustusta 1,68 M€, josta ARA myönsi haettavaksi 336 600 euroa. Vuosien 2013–2015 aikana Helsingin kaupunki sai avustuksia yhteensä 3 998 421 euroa, josta maksatukseen on saatu tähän mennessä 238 575 euroa. Saatujen avustusten osuus on noin 20 prosenttia koko asuinalueohjelman määrärahoista kaikkien mukana olevien kasvukeskuskaupunkien (Helsinki, Espoo, Vantaa, Tampere, Lahti, Jyväskylä, Lappeenranta, Turku, Kuopio, Oulu, Pori, Vaasa ja Joensuu) osalta.

Lähiöprojektin laaja eri virastojen edustajista koostuva johtoryhmä kokoontui säännöllisesti vuonna 2014 ja mukaan tuli uusia edustajia kaupungin eri virastoista. Johtoryhmän puheenjohtaja toimii yleiskaavapäällikkö Rikhard Manninen sekä Lähiöprojektin projektipäällikkönä Tero Santaoja kaupunkisuunnitteluvirastosta.

PISARARATA

Pisararadan suunnittelu

Pisararadan yleissuunnittelu ja ympäristövaikutusten arviointi toteutettiin samanaikaisesti vuosina 2010–11. Liikennevirasto teki vuonna 2012 yleissuunnitelman hyväksymispäätöksen ja vuonna 2013 päätöksen Pesararadan ratasuunnitelman laatimisesta. Vuosina 2011–14 eduskunta on myöntänyt valtion talousarviossa suunnittelurahaa Pesararadan rata- ja rakentamissuunnittelua varten. Euroopan Unioni TEN-T-ohjelman kautta osallistui ratasuunnitelmavaiheen kustannuksiin 50 % osuudella.

26.3.2015

Kaupunginhallitus hyväksyi 2012 sopimuksen Pissararadan rata- ja rakentamissuunnittelusta Liikenneviraston kanssa. Kaupunkisuunnitteluvirasto on koordinoitunut suunnittelun tehtäviä ja kaupunginkanslia on hoitanut maksuliikenteen. Vuonna 2013 käynnistettiin rata- ja rakentamissuunnittelun suunnittelutoimeksiannot julkisena hankintana. Pääosa suunnittelusopimuksista laadittiin vuonna 2013, mutta joistakin poissulkemis- ja hankintapäätöksistä valitettiin markkinaoikeuteen. Viimeistenkin hankintojen osalta suunnittelusopimukset laadittiin keväällä 2014, jonka jälkeen maastotutkimukset ja suunnittelu olivat käynnissä kaikilla suunnittelualoilla.

Vuoden 2014 lopussa eri alojen suunnittelutoimeksiantoja on käynnissä 30. Suunnittelu ja sen ohjaus ovat vaativia tehtäviä. Omilla sopimuksilla ovat käynnissä suunnitteluttaminen ja suunnittelun ohjaus, maa- ja kallioperätutkimukset, pohjavesitutkimukset, mittaukset, tietomallin ylläpitopalvelu, viestintä, riskienhallinta sekä joitakin erillisselvityksiä. Suunnitteluhankkeen projektitoimisto sijaitsee Lasipalatsin 2. kerroksessa.

Kaupungin edustajat vuoden 2014 suunnittelutehtävissä olivat pääasiassa kaupunkisuunnitteluvirastosta, kaupunginkansliasta, kiinteistövirastosta, rakennusvirastosta ja liikennelaitoksesta. Pienemmällä työpanoksella vuoden aikana ovat osallistuneet kaupungin museo, pelastuslaitos ja kaupungin energiayhtiöt.

Pissararadan asemakaavoitus

Kaupunkisuunnitteluvirastossa diplomi-insinööri Jukka Tarkkala on projektipäällikkönä koordinoitunut Pissararadan suunnitteluun liittyviä tehtäviä vuoden 2012 alusta alkaen. Muut asemakaavan, liikenteen ja muun suunnittelun sekä vuorovaikutuksen asiantuntijat ovat suunnittelun aluevastuun mukaisesti Pissararada-projektista, kantakaupunkitoimistosta, keskusta-projektista, ympäristötoimistosta, teknistaloudellisesta toimistosta, liikennejärjestelmätoimistosta, aluesuunnittelutoimistosta, projektitoimistosta, viestinnästä ja kaavoituspalveluista.

Asemakaavoituksen oas-vaihe oli syksyllä 2012 ja yleissuunnitelman pohjalta laadittu asemakaavaluonnos valmistui syksyllä 2013.

Hankkeen kustannusarvio ja hankearviointi päivitettiin lokakuussa 2014 sen hetkisten suunnitelmien perusteella. Hankearvioinnissa vertailukohdaksi otettiin Helsingin ratapihan toiminnallinen kehittäminen, minkä johdosta Pissararadan hyöty-kustannussuhde laskee alle yhteiskuntataloudellisen kannattavuusrajan.

Toukokuussa 2014 järjestettiin tarkentuneiden asemasuunnitelmien esittelytilaisuus Laiturilla. Asemakaavaehdotus käsiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 18.11.2014 ja kaavan nähtävilläoloaika oli 19.12.2014 – 26.1.2015. Esittelytilaisuus järjestettiin 14.1.2015.

26.3.2015

ASEMAKAAVAOSASTO

Asemakaavaosasto huolehtii kaupungin rakenteellisesta ja kaupunkikuvallisesta kehittämisestä sekä eriasteisesta kaavoituksesta. Asemakaavaosastolla laaditaan asemakaavat ja niiden muutokset, maisema- ja ympäristösuunnitelmat, lähiympäristön suunnitteluohjeet, rakentamistapaohjeet sekä valmistellaan lausunnot, jota koskevat rakennuslupahakemuksia ja poikkeamista asemakaavasta. Osastolla laaditaan lisäksi osayleiskaavoja sekä muita asemakaavoitusvaihetta edeltäviä yleispiirteisiä suunnitelmia.

Asemakaavaosaston keskeisenä tehtävänä on asuntotuotannon edistäminen MA-ohjelman mukaisesti ja monipuolisen elinkeinoelämän turvaaminen.

Kaupunkirakenteen tiivistyminen on edellyttänyt lisääntyvää panostusta virkistys- ja viheralueiden suunnitteluun sekä rakennussuojelukysymysten selvittämiseen ja suojelun tavoitteiden määrittelyyn.

Teknicaloudellisten reunaehtojen ja toteutusedellytysten selvittäminen on myös muodostunut entistä tärkeämmäksi osaksi valmistelutyötä suunnittelun siirtyessä lähtökohdiltaan haasteellisemmille alueille.

Asemakaavoja valmistui 570 927 k-m² asuntojen rakentamista varten ja 413 920 k-m² liike-, toimisto- ja muuta toimitilarakentamista varten. Osastolla valmisteltiin 48 asemakaavaa tai asemakaavan muutosta valtuuston käsiteltäväksi. Lisäksi osastolla valmisteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnan päätettäväksi 20 ja virastopäällikön päätettäväksi 62 poikkeamispäätöstä (yhteensä 82) ja 5 suunnittelutarveratkaisua.

Asemakaavoitus kohdistuu sekä suurille projektialueille että rakennettujen alueiden täydennysrakentamiseen. Tiivistyvä rakentaminen edellyttää entistä tarkempia ympäristövaikutus- ja rakennettavuusselvityksiä sekä aktiivista vuorovaikutusta osapuolten kesken.

Kaavoitusprosessien monimutkaistuessa on kaupungin eri hallintokuntien ja pääkaupunkiseudun kuntien välinen yhteistyön tarve jatkuvasti korostunut. Tämä yhteistyö on vaatinut osaston edustajilta edelleen runsaasti panostusta.

Laajaa hallintokuntien välistä osaston koordinoimaa yhteistyötä tehtiin asuntotuotantokaavojen toteuttamiskelpoisuuden kehittämistyössä, jonka toimenpiteistä osa valmistui jo vuonna 2013. Kehittämistyön jatkuviksi tarkoitetut toimenpiteet olivat kaikki aktiivisesti käynnissä vuonna 2014.

Lisäksi aluetoimistot ja projektit jatkoivat viranomais- ja muuta yhteistyötä suunnittelun ohjaamiseksi ja rakennushankkeiden toteuttamisen edellytysten turvaamiseksi.

Osasto oli mukana myös erilaisissa kaupunginhallinnon toiminnan tehostamiseen ja sähköiseen asianhallintaan liittyvissä kehittämishankkeissa.

Osasto oli mukana Innovatiivinen kaupunki Townhouse -tutkimushankkeessa. Hanke toteutti laajan asukastutkimuksen asumistoiveista, tutkimuksen tuloksia voidaan käyttää hyväksi asemakaavatyössä. Kesäkuussa järjestettiin laaja Townhouse -seminaari. Työryhmä valmisteli asukastyöpajoja, jossa

26.3.2015

"townhouse-lautapelin" avulla voidaan kartoittaa asukkaiden toiveita kaupunkientaloasumisesta.

Osasto osallistui rakennusviraston vetämään valaistustyöhön, jossa luotiin periaatteita koko Helsingin alueen valaistusperiaatteille aikaisemman Helsingin valot -selvityksen pohjalta.

Osasto osallistui Raklin Täydennysrakentamisklinikka työskentelyyn sekä Tehoa täydennysrakentamiseen -raportin valmisteluun.

Osasto on osallistunut Tulevaisuuden tekninen virasto -hankkeeseen.

Pisara-radon sijoittamista varten kantakaupungin alueelle laadittiin asemakaava.

Kaupunkisuunnitteluviraston sisäisistä yhteistyöhankkeista merkittävin oli vuonna 2012 käynnistetty uuden yleiskaavan valmistelu, joka jatkuu aina vuodelle 2016. Asemakaavaosaston suunnittelijat ovat osallistuneet aktiivisesti yleiskaavatyön työpajatoimintaan.

Liikennesuunnitteluosaston kanssa tehtiin yhteistyötä erityisesti pyöräilyn edistämisen ja raideliikennehankkeisiin liittyen.

Pientalotonttien tehokkuuden nostojen osalta jatkettiin kaavamuutosten ohella ensisijaisena käytäntönä poikkeamispäätösmenettelyä, joka nopeuttaa hakijoiden hakemusten käsittelyaikoja. Lisäksi valmistettiin päätöksentekoon useita muita poikkeamisesityksiä sekä -lausuntoja.

Osaston toimintatapojen ja töiden järjestelyjen kehittämiseksi on käynnistetty asiakirjojen ja asemakaavaprosessin kehittämistyö, johon keskeisesti sisältyy asia- ja kirjahallinnon selkeyttäminen yksiköissä.

KESKUSTA-PROJEKTI

Eteläsatama

Eteläsataman alueen kehittämismahdollisuuksia kokonaisuutena ja eri osa-alueilla jatkettiin 2012 ratkaistun ideakilpailun kärkitöiden ratkaisujen perusteella.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Guggenheimin taidemuseon arkkitehtuurikilpailun lähtökohdat Guggenheim säätiön järjestämälle kilpailulle museon suunnittelemiseksi Eteläsatamaan Makasiiniterminaalintontille. Keskustaprojekti osallistui kesällä kilpailukysymysten vastausten valmisteluun.

Kilpailuun tuli ennätyselliset 1715 ehdotusta. Kilpailun toiseen vaiheeseen valitut kuusi työtä julkistettiin 2.2.2014.

Töölönlahti

26.3.2015

Ernst & Youngin toimitalo valmistui viimeisenä korttelina radan varteen Töölönlahdelle kesällä 2014. Lemminkäinen teetti Verstas arkkitehdeilla korttelin edustalle suunnitelmaluonnokset asemakaavan mukaisesta puistokahvilasta keskustaprojektin ohjaamana.

Keskustakirjaston rakennussuunnittelu alkoi kilpailun voittaneen ALA Arkkitehtien ehdotuksen mukaisesti. Keskustaprojekti ohjasi suunnittelua neuvotteluin sekä rakennuslupa- ja poikkeamislusunnoin. Keskustaprojekti käynnisti myös Keskustakirjaston ja Makasiinipuiston sekä Baana alueen ympäristö- ja liikennesuunnittelun sekä osallistui Kirjaston suunnittelun ohjaukseen kiinteistöviraston ohjausryhmässä.

VR selvitti asemakiinteistön eri kehittämismahdollisuuksia sekä Rautatieaseman itäsiiven Kaisaniemenpuistoon rajautuvan uudisrakennuksen arkkitehtuurikilpailun suunnittelusta. Keskustaprojekti osallistui selvitystyön ohjaukseen neuvotteluin.

Linnunlaulun valtakunnallisesti arvokkaan huvila-alueen ja rantapuiston asemakaavan valmistelu käynnistettiin teettämällä alueesta maisemahistoriallinen selvitys. Lisäksi keskustaprojekti osallistui myös lahdelle julkisuudessa ideoitujen vedenpuhdistus- ja ruoppaustoimien sekä vesialueen täyttöille esitettyjen liikekortteleiden suunnitelmien arviointiin yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.

Kamppi

Kaupunginvaltuusto päätti perustaa kaupungin ja Konstsamfundetin keskinäisen kiinteistöyhtiön kehittämään ja hallinnoimaan Lasipalatsin kiinteistöä ja aukiota. Amos Anderssonin taidemuseon suunnittelu käynnistyi ja siitä valmisteltiin asemakaavan muutosta yhteistyössä museon ja Pisaran suunnittelijoiden kanssa.

Martti Aihan työryhmän Urbaana-hankkeesta eli Rautatiekatujen alueen täydennysrakentamisen esityksestä jätettiin suunnitteluvaraushakemus. Keskustaprojekti käynnisti hakemuksen ja suunnitelmien arvioinnin varauslausuntoa varten.

Keskustaprojekti jatkoi Kampin länsiosan täydennysrakentamisselvityksiä eri kiinteistönomistajien ja suunnitteluryhmien aloitteiden pohjalta. Muutoksia ja lisärakentamista ohjattiin neuvottelu- ja lausun-
tomenettelyllä.

Liikekeskusta

Forum kauppakeskuksen laajennuksen toinen rakennusvaihe valmistui jouluna 2014.

Kiinteistö Oy Valtakulma (SOK) valmisteli suunnitelmia Sokoksen tilojen laajentamiseksi Asema-aukion alle yhteistyössä Pisaran suunnittelijoiden sekä keskustaprojektin kanssa.

26.3.2015

Keskustaprojekti osallistui Pisara-radon yleissuunnittelu- ja asemakaavatyöhön keskustaosuuden aseman ja lippuhallien sekä katutilaan ja kortteleihin johtavien ja jalankulkyhteyksien osalta. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Pisaran asemakaavan muutosehdotuksen marraskuussa 2014.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi joulukuussa Lönnrotinkatu 3 asemakaavanmuutosehdotuksen, jossa alkuaan asuintaloksi rakennettu ja toimistokäytössä ollut rakennus palautettiin asunnoiksi.

Keskustakiinteistöjen muutoksia ja lisärakentamista ohjattiin neuvotteluja lausuntomenettelyllä.

Kävelykeskusta ja julkinen kaupunkitila

Keskuskadun kävelykadun pohjoisosa valmistui ja avattiin yleisölle elokuussa 2014.

Keskustaprojekti osallistui keskustan jalankulutuskimuksen ohjausneuvotteluihin ja seurantaan sekä käynnisti kävelykeskustan suunnitteluperiaatteiden valmistelun sekä kantakaupungin jalankuluolosuhdeiden kehittämistyöhön.

Mannerheimintien kävelykatukokeiluun valmisteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto kaupunginvaltuustolle. Lausunnon mukaan Mannerheimintie on syytä tarkastella osana kävelykeskustan kehittämistä.

Keskustaprojekti osallistui yleiskaavan valmistelutyötyhmiin mm. liikekeskustan kehittämistä sekä kävelykeskustan suunnittelua ja laajentamista koskien.

Kaupunkisuunnitteluvirasto antoi vastineet Erottajan asemakaavan muutoksen lausuntoihin ja muistutuksiin. Erottajaan kehitetään autottomana jalankulku- ja tapahtuma-aukiona ja Stockmannin huoltoajoluiska poistetaan aukiolta. Kaavaehdotusta tarkistettiin mm. jalankuluolosuhteen häiriöttömyyden, tarjoilu- ja matkailukioskin toimintaedellytyksiä parantamalla sekä pyöräpaikkojen osalta.

Keskustaprojekti osallistui kaupunkisuunnitteluviraston uusien pääpyöräilyreittien mm. Mannerheimintien varressa ja Linnunlaulussa sekä pyöräpysäköinnin suunnitteluryhmiin.

Keskustaprojektin edustaja osallistui rakennusviraston ulkotarjoilu- ja kioskihjeiden laatimistyöryhmään. Projektin edustaja osallistui ulkovalaistuksen tarveselvityksen, jouluvalaistuksen, taideteosten valaistuksen ja Senaatintorin valaistuksen ohjausryhmään.

Keskustaprojektin edustaja osallistui viraston edustajana esteettömyysasiain neuvottelukunnan sekä kansainvälisen LUCI -verkoston työhön.

KANTAKAUPUNKITOIMISTO

Valmisteltiin kantakaupungin rajattu rakennuskielto kantakaupungin toiminnallisen monipuolisuuden turvaamiseksi ja katutason liikehuoneistojen ja toimitilojen säilyttämiseksi.

26.3.2015

Lisäksi kantakaupungin alueella valmisteltiin hankekohtaisesti lausuntoja ja laadittiin poikkeamisesityksiä käyttötarkoituksen muutoksista sekä tonttien täydennysrakentamisesta ja selvitettiin ullakkorakentamisen mahdollisuuksia.

Käynnistettiin työ, jossa tutkitaan kantakaupungin kaavoituksen päivittämistä. Tarkoituksena on luoda keinoja, joilla saadaan vanhemmat asemakaavat vastaamaan paremmin tämän päivän haasteisiin.

Osallistuttiin viraston ekologinen suunnittelu asemakaavoituksessa benchmarking -työryhmään.

Kantakaupungin jalankulkuympäristön parantaminen

Kantakaupungin alueella aloitettiin syyskaudella jalankulkuympäristön ja -olosuhteiden parantamiseen tähtäävä selvitystyö. Tavoitteena on määritellä kadut ja katujaksot, jotka muodostavat toisiinsa liittyen verkon, jolla jalankulkuympäristön parantamista pidetään ensisijaisena tavoitteena. Tarkastelualue kattaa koko kantakaupungin. Työn on määrä valmistua syksyllä 2016.

Kruununhaka

Kruununhaan arvokkaiden porrashuoneiden kaavan valmistelua jatkettiin Korkeimman hallinto-oikeuden hyväksytyä alueen asemakaavan muutosta koskeneen valituksen sekä kumottuaan kaupunginvaltuuston ja Helsingin hallinto-oikeuden päätökset.

Kamppi, Punavuori ja Ullanlinna

Punanotkonkatu 2:n tontille valmisteltiin asemakaavanmuutosehdotus aiemmin järjestetyn kilpailun pohjalta. Tontin käyttötarkoitus muutetaan toimistoista asunnoiksi, nykyinen toimistorakennus on tarkoitus purkaa. Asuinrakennuksen kerrosala on 6 820 k-m². Uusia asuntoja tulee noin 100.

Eteläsatama ja Katajanokka

Osallistuttiin Kauppatorin ilme -työryhmään.

Osallistuttiin Torikortteleiden rakentamisen ohjausryhmän työhön.

Satamakatu 7-11 asemakaavan muutos käynnistettiin. Kirkkohallituksen toimistokäytössä olleet arvokkaat rakennukset muutetaan asunnoiksi sekä suurlähetystökäyttöön. Uutta asuinkerrosalaa osoitetaan noin 11 200 k-m².

Katajankokalle laadittiin asemakaavan muutos maanalaisen pysäköintilaitoksen rakentamiseksi. Kaavaehdotus hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa.

Aloitettiin asemakaavan muutoksen valmistelu Kanavakatu 14 :n tontin muuttamiseksi liike- ja toimitilakäyttöön.

26.3.2015

Osallistuttiin Guggenheim-taidemuseokilpailun järjestämiseen yhteistyössä Solomon R. Guggenheim -säätien kanssa.

Kallio

Laadittiin Kaupunginteatterille asemakaavan muutos, jossa rakennus suojellaan. Tavoitteena oli että Kaupunginteatterin toimintaa voidaan kehittää rakennuksen arvot huomioiden. Kaavamutoksen myötä teatterirakennusta on mahdollista laajentaa harjoitus- ja aputiloilla. Myös ympäröivät puistot suojeltiin kaupunkikuvallisesti arvokkaina. Teatterin ja Eläintarhantien välinen puisto nimettiin Tarja Halosen puistoksi.

Laadittiin Hakaniemen ja Merihaan alueen suunnitteluperiaatteet, jotka kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi jatkosuunnittelun pohjaksi. Tavoitteena on alueen huomattava tiivistäminen asuin- ja toimitilarakentamisella. Hakaniemensilta uusitaan.

Osallistuttiin Kruunusiltojen rakentamisen ohjausryhmän työhön.

Käynnistettiin yhteistyössä rakennusviraston kanssa Hakaniementorin yleissuunnitelman laatiminen.

Etu-Töölö ja Taka-Töölö

Töölönkatu 28:n kulttuurihistoriallisesti arvokas koulurakennus suojellaan ja muutetaan asuinkäyttöön. Korttelin sisälle tehdään laajennus. Asuinkerrosalaksi tulee 8140 k-m². Asuntoja tulee noin 120. Kaavaehdotus hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa.

Pohjoinen Hesperiankatu 15:ssä osa Urlus-säätien kiinteistöstä muutetaan asumiskäyttöön. Asuinkerrosalaksi tulee 2 450 k-m². Asuntoja tulee noin 30. Muuten kaavaa on muutettu vastaamaan toteutunutta. Kaavaehdotus hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa.

Olympiastadion

Valmisteltiin Olympiastadionin asemakaavan muutos, joka luo edellytykset Olympiastadionin kehittämiseksi monipuoliseksi tapahtumakeskukseksi rakennuksen tilojen muutoksilla, rakentamalla uusilla maanalaisilla tiloilla ja liittämällä Olympiastadionin korttelialueeseen pohjoinen ja läntinen etupiha sekä puistoaluetta Tahkontien puolella. Kaavaehdotus hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa.

Eläintarhan alue

Selvitettiin Mäntymäen ja Nordenskiöldinkadun alueiden maankäytön kehittämistä tilattujen konsulttien perusteella. Valmisteltiin maankäytön periaatteet, joissa osoitetaan alueet, joita kehitetään puistokäytössä ja alueet, joiden käyttötarkoitus voidaan muuttaa osa-alueittaisten tavoitteiden mukaisesti.

26.3.2015

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Eläintarhan alueen maankäytön periaatteet jatkosuunnittelun pohjaksi.

Laakson ja Auroran alueet

Käynnistettiin Laakson ja Auroran sairaala-alueiden suunnittelu Europan 12 -arkkitehtikilpailun voittaneen ehdotuksen pohjalta. Suunnittelun tavoitteena on SOTE-toimintojen uudelleenjärjestäminen ja laajentaminen. Myös uutta asuinrakentamista voidaan tutkia.

Käpylä

Valmisteltiin Käpylänsukuja 5 asemakaavan muutos, joka mahdollistaa uuden asuinkerrostalon rakentamisen Käpylän postin rakennuksen tontille. Kaavan mahdollistama kerrosala asumiselle on 4800 k-m² ja liiketilalle 175 k-m².

Jatkettiin Olympiakylän ja Kisakylän asemakaavan muutosten laadintaa. Kisakylän tarkistettu asemakaavan muutosehdotus hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa. Olympiakylän asemakaavan muutosehdotus lähetettiin virallisen nähtävillä olon jälkeen kirjeellä kaupunginhallitukselle. Asemakaavoilla suojeltiin rakennukset ympäristöineen.

Valmisteltiin Olympiakylän ja Kisakylän korjaustapaohjeita yhteistyössä rakennusvalvontaviraston ja kaupunginmuseon kanssa. Lautakunta hyväksyi osaltaan korjaustapaohjeet.

Mäkelänkatu 95 asemakaavan muutosehdotus hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa ja lähetettiin kirjeellä kaupunginhallitukselle. Asemakaavalla suojeltiin olemassa olevat asuinkerrostalot ympäristöineen. Huonokuntoisen pankkirakennuksen paikalle osoitettiin rakennuspaikka uudelle ympäristöön sopivalle asuinkerrostalolle. Uutta asuinkerrosalaa on 2320 k-m².

Puu-Käpylän kahden vielä suojelemattoman korttelin (Osmonkulma) asemakaavan muutoksen valmistelu jatkettiin.

Viimeisteltiin Länsi-Käpylän ympäristöhistoriaselvitys ja jatkettiin Länsi-Käpylän korjaustapaohjeen laatimista.

Lauttasaari

Myllykallion koulun laajentamiseen tähtäävän asemakaavan muutostyön valmistelu jatkui. Lauttasaaren Isokaarelle suunniteltiin uutta päiväkotia.

Lauttasaaren Lohiapajanlahden asemakaavan ja asemakaavan muutosehdotuksen tarkistamistyötä jatkettiin. Alueelle on suunniteltu asuinkortteli ja pienvenesatamatoimintoja rantareitteineen.

26.3.2015

Vattuniemessä laadittiin asemakaavan muutoksia toimitila-, teollisuus- ja varastotonttien muuttamiseksi asuinkäyttöön.

Suomenlinna

Jatkettiin Suomenlinnan asemakaavan valmistelua yhteistyössä Museoviraston ja Suomenlinnan hoitokunnan kanssa. Selvitettiin rakennussuojelun eri tapoja kaavan valmistelun pohjaksi.

Käynnistettiin Vallisaaren ja Kuninkaansaaren asemakaavoitusta yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Alueen suunnittelusta käytiin viranomaisneuvottelu sekä suunnittelun lähtökohdista keskusteltiin kick-off-kokouksessa.

Pisrarata

Jatkettiin yhteistyötä Liikenneviraston kanssa Pisraradan suunnittelussa. Valmisteltiin Pisraradan asemakaavaehdotus kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyä varten.

KAUPUNGIN SAIRAALA-ALUEET -PROJEKTI

Vuoden alussa käynnistettiin kaupungin sairaalakäytöstä poistuvien alueiden uutta maankäyttöä suunnitteleva uusi suunnitteluprojekti, jossa työskentelee kolme arkkitehtiä.

Lakkautetussa Vuosaari-projektissa aloitettu Vuosaaren voimalaitosalueen asemakaavan muutos valmistui ja hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa. Muutos mahdollistaa kaupungin ilmastotavoitteiden kannalta tärkeän uuden monipolttoainevoimalan rakentamisen.

Koskelan sairaalan ja pesuloiden alueelle esitettiin vaihtoehtoisia periaateratkaisuja 1 500 - 3 000 uuden asukkaan täydennysrakentamiskokonaisuudelle. Vanhat sairaalarakennukset osoitetaan pääasiassa asumiskäyttöön. Osa alueesta varataan sosiaali- ja terveystoimen monipuoliselle palvelukeskukselle.

Marian sairaalan alueen kaavamuutoksen valmistelu käynnistettiin. Vanhoille rakennuksille tutkitaan uutta käyttöä. Alueelle pyritään sijoittamaan myös uutta toimitilaa, sosiaali- ja terveystoimen palveluita ja asuntoja.

VARTIOSAARI-PROJEKTI

Vartiosaaren osayleiskaavan suunnittelua on jatkettu kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymien suunnitteluperiaatteiden mukaisesti. Vartiosaaren suunnitellaan omaleimainen, monipuolinen ja tiiviisti rakennettu saaristokaupunginosa, jossa on sekä asumista että kaikkia helsinkiläisiä palvelevia virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja. Saarta suunnitellaan 5000–7000 asukkaalle. Saari liitetään silloilla Laajasaloon ja Vuosaaren osaksi Itä-Helsinkiin tulevaisuudessa rakentuvaa merellisten kaupunginosien nauhaa. Joukkoliikenne perustuu Kruunuvuorenrannan kautta suunnitellun raitiotieverkoston jatkamiseen Vartiosaaren.

26.3.2015

PASILA-PROJEKTI

Käydyn suunnittelu- ja toteutuskilpailun pohjalta laadittiin Pasilan keskustakorttelin asemakaava, joka mahdollistaa mm. suuren palvelukeskittymän, uuden Pasilan aseman, hotellin, toimistojen ja asuntojen rakentamisen alueelle. Hanke käynnistää infra- ja kadunrakentamisen laajemmin Keski-Pasilassa.

Laadittiin Ratapihakortteleiden asemakaavaluonnos. Asemakaavalla luodaan edellytykset rakentaa alueelle asuntoja noin 3000 asukkaalle ja toimitiloja noin 1000 työpaikalle keskustakorttelin pohjoispuolelle. Asemakaavalla mahdollistetaan myös peruskoulun ja päiväkodin rakentaminen alueelle.

Veturitien eteläosan asemakaavaehdotus hyväksyttiin. Asemakaava mahdollistaa nykyisen Veturitien siirron ja Teollisuuskadun jatkamisen pääradan ali kohti keskustakorttelia ja Pasilan asemaa. Kaava luo osaltaan edellytykset mm. keskustakorttelin asemakaavan toteuttamiselle.

Käynnistettiin Keski-Pasilan tornialueesta käytävän arkkitehtuuri- ja toteutuskilpailun valmistelut yhteistyössä valtion kanssa. Laatukilpailulla haetaan ratkaisua alueen asemakaavoituksen lähtökohdaksi ja valitun aloitusalueen toteuttamiseksi. Kilpailu on tarkoitus käynnistää vuonna 2015.

Pohjois-Pasilan maaliikennekeskuksen alueen asemakaavatyö käynnistettiin. Maaliikennekeskus on osa laajempaa nk. Postipuistoa. Suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa jatkotyön pohjaksi. Alueelle suunnitellaan noin 150 000 k-m² uutta asuntorakentamista. Kaupungin eri hallintokuntien kanssa sovittiin, että asemakaavaehdotus laaditaan käytävän tontinluovutuskilpailun pohjalta.

Käynnistettiin asemakaavan muutostyö Rantaradan ja Hakamäentien varressa olevalle alueelle Pohjois-Pasilassa. Tavoitteena oli luoda edellytykset tilaa vievän kaupan alueen rakentamiselle. Valmistelut keskeytettiin syksyllä maanomistajien vetäytyttyä hankkeesta.

Osallistuttiin Pisara-radan ja läntisen lisäraiteen suunnitteluun Pasilan alueella.

KUNINKAANTAMMI-PROJEKTI

Kuninkaantammen keskustan asemakaava tuli voimaan. Alueelle tulee 2600 asukasta, palveluja sekä liike- ja työtiloja.

Kuninkaantammenkallion osa-alueelle laadittiin kumppanuuskaavoituksena yksityiselle maalle asemakaavan muutos, joka mahdollistaa ekotehokkaiden kerrostalokorttelien rakentamisen noin 900 asukkaalle. Kaava-alueella painotetaan erityisesti energiatehokkuutta ja hulevesien hallintaa. Kaavan rakennusoikeus on 36 500 k-m².

Kuninkaantammen kaavoituksessa painotetaan ja pilotoidaan useita ilmastotavoitteiden mukaisia ratkaisuja. Projekti osallistui aktiivisesti kaupunkisuunnittelun toimintatapojen ja kaavamääräysten kehittämiseen ja vuorovaikutukseen koskien mm. hulevesiä, viherkattoja, viherkerrointa, massatasapainoa,

26.3.2015

energiatehokkuutta ja puurakentamista. Myös Kuninkaantammen alue-ryhmätyöskentelyssä näiden teemojen ohjaustarve korostui.

Osallistuttiin myös Honkasuon ekotehokkaan kaupunkikylän alueryhmätyöhön. Alueelle rakennetaan puukerrostaloja sekä vaativat ekokriteerit täyttäviä puisia pientaloja.

LÄNSISATAMA-PROJEKTI

Hernesaaren suunnittelua jatkettiin siten, että helikopterikenttä poistettiin suunnitelmista. Hernesaari on mitoitettu noin 5200 asukkaalle ja 2000 työpaikalle. Asuntorakentaminen Hernesaarella on mahdollista vasta 2020-luvun alussa.

Jätkäsaaren ensimmäisten lainvoimaisten asemakaavojen toteutusta koordinoitiin yhdessä muiden hallintokuntien kanssa.

Atlantinkaaren asemakaavaehdotus laadittiin. Asemakaavasta osa laadittiin kumppanuuskaavahankkeena ATT:n kanssa. Atlantinkaaren asemakaava mahdollistaa n. 100 000 km² asumista sekä Hyväntoivonpuiston eteläosan rakentamisen.

Tornihotellin ja Sonckin makasiinien asemakaavamuutoksen valmistelu aloitettiin. Tyynenmerenkadun lisäkaistan rakentaminen edellyttää kaavamuutosta. Samalla päivitetään kaava vastaamaan hotellisuunnitelmaa sekä suunnitelmia koskien makasiineja.

Kvarteret Victoria -korttelin kaavamuutos sai lainvoiman.

Saukonlaituri Länsiosan kaavamuutos sai lainvoiman. Saukonlaiturin asemakaavaselostuksen liitteenä on jokaisen kaava-alueen korttelin korttelikortti. Korttelikortit kertovat kaavan tärkeimmät lähtökohdat tontin sekä katualueen rakentamisen kannalta ja ne on kehitetty korvaamaan aiemmin virastossa valmistellut julkaisumuotoiset rakentamistapaohjeet. Korttelikorteissa otetaan kantaa kaupunkikuvallisten asioiden lisäksi toteutuksen ja rakentamisen kannalta tärkeisiin asioihin.

Telakkarannan kaavasta tehtyihin valituksiin annettiin vastineet hallinto-oikeuteen. Telakkarantaan on tulossa toimitiloja ja asumista. Telakan vanha konepajahalli on tarkoitus muuttaa pääosin kulttuurikäyttöön.

Jätkäsaaren liikuntapuistoon valmisteltiin asemakaavaa siten, että ehdotus esitellään lautakunnalle vuoden 2015 alussa.

Jätkäsaaren matkustajasataman viitesuunnitelmaan perustuva asemakaavaluonnos esiteltiin lautakunnalle. Helsingin sataman tarpeista johtuen lautakuntakäsittelyn jälkeen Matkustajasataman kaava erotettiin etelä- ja pohjoisosaan. Eteläosan matkustajaterminaalin asemakaavan valmistelu aloitettiin.

Ruoholahteen tehtiin täydentävää suunnittelua mm. Tanssin talo -hankkeen osalta.

26.3.2015

ITÄINEN TOIMISTO

Kaakkoinen suurpiiri

Asuntokaavoja laadittiin Kulosaaren korttelitalon ympäristöön, Laajasalon Gunillantien-Svanströminkujan kortteleihin sekä Herttoniemen Kettutien-Siilitien kulmakortteleihin yhteensä 1 200 asukkaalle.

Herttoniemenrannassa laadittiin asuntokaavat Reginankujan tyhjälle tontille ja Hitsaajankadulle yhteensä 300 asukkaalle. Roihuvuoren pohjoisrinteelle laadittiin asuntokaava noin 500 asukkaalle.

Itäisen saariston asemakaavaehdotus laadittiin. Puolustusvoimilta vapautuvien Isosaaren ja Kuivasaarten selvitystyötä kaavoittamiseksi virkistyskäyttöön jatkettiin. Länsi-Herttoniemen täydennysrakentamiskaavan valmistelu aloitettiin.

Laajasalontie muuttamista ns. kaupunkibulevardiksi suunniteltiin yhdessä yleissuunnittelu- ja liikennesuunnitteluosastojen ja Laajasalo-seuran edustajien kanssa. Herttoniemen yritysalueen design-kadun suunnittelua sekä yritysalueen suunnitteluperiaatteiden laatimista jatkettiin yhteistyössä alueen yrittäjien kanssa.

Itäinen suurpiiri

Myllypurossa asuntokaavoja laadittiin Helsingin kaupungin asunnot Oy:n tonteille yhteensä n. 800 asukkaalle ja Karhunkaatajan asemakaavan laatimista jatkettiin.

Mellunmäessä asuntokaavoja laadittiin vanhan ostoskeskuksen kortteliin, Naulakalliontien ja Vaarnatien alueille, Pyhätunturintien ja Saariseläntien kortteleihin sekä Tankovainion alueelle yhteensä yli 2 000 asukkaalle.

Kontulassa ostoskeskuksen kaavojen työstämistä jatkettiin. Tanhuantie 1:en laadittiin kaava vajaalle sadalle asukkaalle.

Vartiokylään laadittiin asemakaava pientalorakentamiselle Varjakanvalkamalle.

Vuosaaren laadittiin Meri-Rastilan metroaseman kupeeseen Karavaanikadun kortteleiden asuntokaava lähes 500 asukkaalle ja Keski-Vuosaaren alueen täydennysrakentamiseen liittyen laadittiin kolme toisiinsa liittyvää asemakaavan muutosta Punakiventien ja Vuosaarentien ympäristöön. Vuosaaren voimalaitosalueen asemakaavamuutos laadittiin.

Mosaiikkikorttelin kaavamuutoksen valmistelua jatkettiin. Vuosaaren keskustan alueen suunnittelua käynnistettiin.

26.3.2015

LÄNTINEN TOIMISTO

Läntinen suurpiiri

Pikku Huopalahden pohjoisosan asemakaavan muutoksen valmistelua jatkettiin alueesta teetettyjen rinnakkaisten konsulttitöiden pohjalta. Lisäselvityksiä ja suunnitelmia laadittiin ennen kaikkea pysäköintiratkaisuista ja lisäksi mm. kaupallisista mahdollisuuksista ja nykyisten rakennusten käyttömahdollisuuksista. Alueelle on tulossa noin 2000 uutta asukasta.

Lapinmäentie 1:ssä olevan Pohjola-talon muutoksen arkkitehtikilpailu ratkesi loppukeväästä ja asemakaavan muutoksen valmistelua jatkettiin kilpailun pohjalta yhteistyössä kiinteistön omistajan ja hankkeessa mukana olevan rakennusliikkeen kanssa. Muutoksesta laadittiin periaatteet, joissa yleispiirteisesti määriteltiin tulevan asemakaavanmuutoksen sisältö. Tontille tulee asuntoja noin 1000:lle uudelle asukkaalle sekä liike- tai toimistotilaa nykyisiin tiloihin. Osa nykyisestä rakennuksesta puretaan.

Meilahden huvila-alueelle laadittiin suunnitteluperiaatteet, jotka lautakunta hyväksyi kesäkuussa 2014.

Munkkiniemessä Kartanonttiellä kirkkotontin muutos asuinkäyttöön eteni kaavaehdotusvaiheeseen.

Munkkiniemeen Lokkalantie 14:een käynnistettiin asemakaavan muutos, joka mahdollistaa uutta asuinrakentamista Lokkalantien ja Solnantien kulmaan. Olemassa olevien rakennusten kattokerros on suunniteltu muutettavaksi asuinkäyttöön.

Munkkivuoreen Ulvilantie 10:een kaavoitettiin kiinteistönomistajan aloitteesta lisärakennusoikeutta uudelle kerrostalolle.

Haagan Kultareunan ja sen ympäristön kaavamuutoksen valmistelua jatkettiin. Myös Huopalahden aseman ympäristössä käynnistettiin asemakaavan muutos, jonka tavoitteena on, että asemaan kuuluneet rakennukset suojellaan ja alueesta muodostetaan osa Etelä-Haagan asuntoaluetta kuitenkin siten, että aseman saavutettavuus ja alueiden historialliset ja kaupunkikuvalliset arvot eivät heikkene.

Konalaan Aittatien kerrostaloalueen kaavamuutos eteni luonnosvaiheeseen. Kaavamuutoksessa osoitetaan alueelle lisärakentamista aiemmin laadittujen täydennysrakentamista koskevien periaatteiden mukaisesti yhteensä noin 5 000 km².

Kannelmäen Halsuantien ja Vetelintien alueelle kaavoitettiin n. 29 000 km² uutta asuinrakentamista vuonna 2012 järjestetyn arkkitehtuurikilpailun pohjalta. Kaksi alueella olevaa toimistorakennusta ja nykyinen päiväkotitoimitus on tarkoitus purkaa uudisrakentamisen tieltä. Junaradan varteen rakennetaan pysäköintilaitos. Jalankulun ja polkupyöräilyn reittejä parannetaan. Alueen keskelle jää puistoalue.

Kannelmäessä Kantelettarentie 9:een kaavoitettiin kiinteistönomistajan aloitteesta lisärakennusoikeutta uudelle kerrostalolle ja nykyisten rakennusten korottamiselle.

26.3.2015

Pitäjänmäen yritysalueelle laadittiin maankäytön muutosperiaatteet siten, että pääosa alueesta edelleen säilyy työpaikkakäytössä. Kutomotien ja Valion alueet mahdollistettiin muutettaviksi toiminnoiltaan sekoittuneiksi alueiksi. Lisäksi muutettiin Hiomotielle kolmen teollisuustontin käyttötarkoitus toimitalarakennusten korttelialueeksi, yhteensä n. 30 500 k-m².

Pitäjänmäen Sulkapolulla käynnistettiin kaavahanke asuinkerrostalojen täydennysrakentamiselle. Uutta rakennusoikeutta tulee alueelle noin 12 500 k-m².

Pohjoinen suurpiiri

Länsi-Pakilaan Pakilantien varren maankäytölle laadittiin suunnitteluperiaatteet. Periaatteissa määriteltiin suuntaviivat sille, miten aluetta jatkossa on mahdollista rakentaa nykyistä tehokkaammin ja kaupunkikuvallisesti eheäksi. Pakilantien varren asemakaavamuutoksia osoitteissa Pakilantie 85 sekä Pakilantie 59 valmistelua jatkettiin Pakilantien varren maankäytön suunnitteluperiaatteiden mukaisesti.

Itä-Pakilan siirtolapuutarha-alueelle laadittiin kaavamuutos, jossa suojellaan 1950-luvulta peräisin oleva siirtolapuutarha mökkeineen. Alueelle kaavoitettiin uusia palstoja, autopaikkoja lisättiin ja järjesteltiin uudelleen.

Oulunkylässä tutkittiin Käskynhaltijantien varren ja Oulunkylän keskustan rakentamismahdollisuuksia vuoden 2014 lopussa alkaneen Raide-Jokerin konsulttityön pohjaksi. Tätä sekä Maunulan Pirjontien ja Pirkkolantien suunnittelua varten perustettiin maankäyttöryhmä, joka kokoontui 4 kertaa vuoden aikana. Erityishaasteena alueella on kaasuputken sijoittaminen rakenteeseen niin, että sen vaikutus maankäyttöön olisi mahdollisimman pieni. Mukana olivat kaikki aluetta osaltaan suunnittelevat eri toimistoista ja projekteista.

Paloheinään Pikkusuonkujan ympäristöön laadittiin suunnitteluperiaatteet, joiden mukaan Pikkusuonkujan ympäristöön olisi ollut mahdollista rakentaa kerrostaloja ja liiketilaa Pakilantien varteen. Lisäksi kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiä sekä liikuntamahdollisuuksia oli tarkoitus parantaa. Periaatteet herättivät alueella vastarintaa ja kaupunkisuunnittelulautakunta päätti olla hyväksymättä periaatteita.

Koillinen suurpiiri

Viikin Latokartanon monitoimitalon ja urheilukentän alueelle laadittiin kaavamuutos, jossa luodaan edellytykset Viikin monitoimitalon laajentamiselle, urheilukentän ympäristön kehittämiseksi lähiliikunta-alueena. Asuntoja täydennysrakentamista osoitetaan Viikin kentän pohjoisosaan nykyisen koiraaitauksen ja yleisen pysäköintipaikan alueelle sekä Talonpojantien varteen yhteensä 6750 k-m².

Tapulikaupunkiin, Maatullinpuiston eteläosaan laadittu asemakaavan muutos mm. uusille pientalonteille (44kpl) ja uudelle urheiluhallille saatettiin valtuuston hyväksyttäväksi.

Pihlajamäen ostoskeskuksen eteläosaan laadittiin kaavamuutos, joka mahdollistaa uudisrakentaminen siten, että nykyisen rakennuksen tilalle ja sen eteläpuolelle rakennetaan asuntoja, ajanmukaisempia lii-

26.3.2015

ketiloja sekä uudet pysäköintijärjestelyt. Tontti muuttuu liike- ja toimistorakennusten korttelialueesta asuin- ja liikerakennusten korttelialueeksi ja siihen liitetään viereinen yleinen pysäköintialue, rakentamaton autopaikkojen korttelialue ja osa Pihlajamäentien ja Meripihkatien katualueesta. Uutta asuntokerrosalaa muodostuu 9 200 k-m² ja liiketilan kerrosala supistuu 1 000 k-m²:iin. Uusia asukkaita alueelle tulee noin 230.

Malmin asemanseudulle valmisteltiin asemakaavan muutosta, joka mahdollistaa maankäytön tiivistämistä uudella keskustamaisella asuin-, palvelu- ja liikerakentamisella. Samalla kohennetaan nykyisen Latokartanontien kaupunkikuvaa ja joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Vanhat arvoraakennukset sekä historialliset kyläpaikat suojellaan ja niiden hyödyntämisedellytyksiä parannetaan kaavamääräyksiin. Kerrosalaa asemakaavan muutoksessa on yhteensä noin 45 000 k-m², josta asumista on noin 26 000 k-m². Uusia asukkaita tulee noin 600. Kaavaehdotus viedään kaupunkisuunnittelulautakunnan käsiteltäväksi keväällä 2015.

Malmin Tullivuorentien eteläpuoleiselle alueelle laadittiin lähiympäristön suunnitteluohje.

Jakomäen keskiosan alueella tutkitaan koulu- ja päiväkotirakennusten peruskorjausta, osittaista purkamista ja uudisrakentamista sekä asuntojen täydennysrakentamisen edellytyksiä. Myös alueen virkistysalueiden kehittämistä ja liikennejärjestelyjen parantamista tutkitaan kokonaisratkaisuun liittyen. Kaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli julkisesti nähtävillä loppuvuodesta 2014.

Alppikylään laadittiin asemakaavan muutos, joka mahdollistaa 5-ryhmäisen päiväkodin rakentamisen alueelle.

Siltamäen Siltalanpuiston reunoille ja sitä ympäröiviin kortteleihin kaavoitettiin uusia asuinkerros- ja pientalotontteja ja osalle nykyisistä tonteista luotiin täydennysrakentamismahdollisuuksia. Täydennettävät tontit ovat pääosin kaupungin kiinteistöjä. Uutta asuntokerrosalaa muodostui noin 36 400 k-m² sekä yleisten rakennusten kerrosalaa 400 k-m². Asemakaavan muutos saatettiin valtuuston hyväksyttäväksi.

Suutarilan rantapuiston alueelle laadittiin kaavamuutos, joka mahdollistaa uuden 87 palstan siirtolapuutarhan perustamisen ja Suutarilan rantapuiston kehittämisen pääosin virkistysalueena. Teetettiin suunnitelmat siirtolapuutarhan mökkityypeistä alueen toteutuksen pohjaksi. Kiertotähdenkujan viereinen viljelypalsta-alue muutettiin kymmeneksi pientalotontiksi. Uutta asuinkerrosalaa tonteille osoitettiin yhteensä 1 760 k-m².

Suutarilaan Päitsitien länsipäähän laadittiin asemakaavan muutos, joka mahdollistaa pienen korttelipuistoalueen muuttamisen kahdeksi pientalotontiksi sekä tonttitehokkuuden nostamisen. Samalla suojeltiin osoitteessa Päitsitie 17 oleva asuinrakennus. Uutta kerrosalaa muodostui n. 670 k-m².

Tapaninkylän Vanhan Tapanilantien eteläpuolella olevia rakentamattomia puistoalueita kaavoitettiin asuintonteiksi, joille voidaan rakentaa vaihtelevan tyyppisiä ja -kokoisia asuntoja kuitenkin niin, että ra-

26.3.2015

kennukset pysyvät alueen mittakaavan mukaisina. Samalla lisättiin eräiden rivitalotonttien täydennysrakentamismahdollisuuksia. Uutta asuinkerrosalaa muodostui n. 4 400 k-m².

Pukinmäkeen Isonpellontien varrelle käynnistettiin täydennysrakentamisen mahdollistava kaavamuuotos ja järjestettiin arkkitehtuurikilpailu asuinalueen suunnittelemiseksi Vantaanjoen rantaan. Muutosalueelle tulee uutta rakennusoikeutta yhteensä noin 17 000 km².

Pukinmäen liikuntapuiston yhteyteen laadittiin kaavamuuotos, joka mahdollistaa uutta majoitus- ja asuinrakentamista olemassa olevien palveluiden äärelle. Muutosalueelle tulee uutta rakennusoikeutta yhteensä noin 4 000 km².

Lisäksi valmisteltiin läntisen toimiston alueella kaikkiaan noin 25 erilaista poikkeamispäätöstä hakemusten perusteella. Näistä noin puolet koski pientalotontteja, joissa nostettiin tonttitehokkuutta.

KALASATAMA–MALMI -PROJEKTI

Kalasataman rakentaminen jatkui ja laadittiin asemakaavan muutoksia, jotka edesauttavat osayleiskaavan mukaisiin tavoitteisiin pääsemistä.

Vilhonvuorenkadun jatke

Vilhonvuorenkadun jatkeen rakentamisen mahdollistava asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus hyväksyttiin lautakunnassa marraskuussa. Nyt rakennettava katuyhteys parantaa Kalasataman uuden asuinalueen liikenneyhteyksiä. Samassa kaavassa mahdollistetaan kuusikerroksisen toimistorakennuksen rakentaminen Sörnäisten rantatien varteen sekä Kalasataman sähkönjakeluaseman rakentaminen.

Koksikadun kolmio, asemakaavan muutos

Kalasataman kortteliin nro 12291 laadittiin asemakaavan muutos, joka hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa syyskuussa. Asemakaava mahdollistaa asumista, toimitilaa ja liiketilaa sisältävän hybridikorttelin rakentamisen.

Verkkosaaren eteläosa, asemakaavan muutos

Verkkosaaren eteläosaan laadittiin asemakaavan muutos, joka hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa marraskuussa. Asemakaava laadittiin kumppanuuskaavoituksena ja se pohjautuu kiinteistöviraston järjestämään ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyyn. Asemakaava mahdollistaa uuden asuin- ja toimitila-alueen rakentamisen, johon tulee asunnot noin 1300 uudelle asukkaalle.

Kalasatamankatu

Kalasataman keskukseen liittyvälle osalle, Kalasatamankadulle laadittiin Keskuksen aiemmasta asemakaavasta poiketen uusi asemakaavan muutos, jossa katua kavennettiin ja joukkoliikenne siirrettiin kulke-

26.3.2015

maan Hermannin rantatielle. Asemakaavaehdotus hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa syyskuussa 2014.

Kalasadaman terveyden ja hyvinvoinnin keskus

Kalasadaman terveyden ja hyvinvoinnin keskukselle laadittiin asema-kaavan muutos tontille, joka sijaitsee välittömästi Kalasadaman keskuksen pohjoispuolella. Asemakaavan muutos hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa tammikuussa 2014. Tavoitteena on, että uusi terveyden ja hyvinvoinnin keskus otetaan käyttöön vuoden 2017-2018 vaihteessa.

Arabianranta

Arabianrannan rakentaminen on loppusuoralla. Muutamat yksittäiset tontit ovat yhä rakentamatta ja alueelle laadittiin yksi laajempi asemakaavan muutos osoitteeseen Hämeentie 153. Asemakaavan muutosehdotus hyväksyttiin lautakunnassa joulukuussa. Kaava mahdollistaa nykyisen vajaakäyttöisen toimistotalon purkamisen ja tontin muuttamisen asuinkäyttöön. Tontille suunnitellaan asunnot noin 400:lle asukkaalle.

Kivinokka

Osayleiskaavan laatimista jatkettiin. Nähtävillä olleiden maankäyttövaihtoehtojen ja saadun palautteen pohjalta laadittiin Kivinokan osayleiskaavan suunnitteluohjelma sekä suunnitteluperiaatteet. Suunnitteluperiaatteet esiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle huhtikuussa. Lautakunta päätti palauttaa asian jatkosuunnitteluun, joka pohjautuu kesämaja- ja virkistyskäyttöön ja sen laajentamiseen. Päätöksessä todetaan lisäksi, että asumista tulisi jatkossa kohdentaa Itäväylän ympäristöön taloudellisesti kestävällä tavalla. Puheenjohtaja ja kolme muuta lautakunnan jäsentä jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen. Lautakunnan päätöksen jälkeen kaupunginhallitus otti asian omaan käsittelyynsä. Kaupunginhallituksen päätös 9.6.2014 oli samansisältöinen kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksen kanssa.

KRUUNUVUORENRANTA-PROJEKTI

Koirasaarten asemakaavaluonnos valmistui keväällä 2014 ja asemakaavaehdotus hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa joulukuussa 2014. Koirasaarista tulee merellinen noin 2 000 asukkaan alue, joka muodostuu varsinaisesta Koirasaaresta ja sen itäpuolelle tehtävästä uudesta täyttösaaresta.

Laajasalon joukkoliikenneyhteyden suunnittelu eteni vuoden 2014 aikana yleissuunnitteluvaiheeseen. Yleissuunnittelun rinnalla ensimmäisen vaiheen osuudelle laadittiin asemakaavaehdotus, joka hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa marraskuussa 2014. Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteyden asemakaava mahdollistaa Finkensillan rakentamisen Kalasadamasta Korkeasaareen sekä Kruunuvuorensillan rakentamisen Korkeasaaresta edelleen Kruunuvuorenrantaan. Lisäksi asemakaava mahdollistaa Korkeasaaren pohjoisosan muuttamisen laadukkaaksi katualueeksi.

26.3.2015

Hallinto-oikeus oli kumonnut Stansvikin kartanoalueen kaavapäätöksen vuonna 2012 puutteellisten ympäristöselvitysten takia. Asemakaavaehdotusta täydennettiin puuttuvilta osin ja siihen tehtiin muutamia tarkennuksia ja se esiteltiin uudestaan kaupunkisuunnittelulautakunnalle lokakuussa.

Kruunuvuoren asemakaavoitus jatkui kumppanuskaavoituksena maanomistajan Skanska Talonrakennus Oy:n kanssa. Asemakaavaluonnos oli nähtävillä marraskuussa 2014. Kruunuvuoren eteläosaan suunnitellaan kerrostaloja, pientaloja ja pientalomaisia asuinrakennuksia noin 1 300 asukkaalle. Kruunuvuoren pohjoisosaan kaavoitetaan laaja virkistysalue.

Stansvikinnummen suunnittelua käynnisteltiin viraston sisäisellä workshop-työskentelynä joulukuussa 2014. Viikon mittaiseen workshop-työhön osallistui kuusi viraston eri toimistoissa ja projekteissa työskentelevää arkkitehtia.

Kruunuvuorenrannan ensimmäiset asuinrakennushankkeet käynnistyivät vuoden 2014 aikana Gunillankalliolla ja Borgströminmäellä. Katurakentaminen jatkui alueella ja tontteja ryhdyttiin luovuttamaan myös Haakoninlahden ensimmäisistä kortteleista. Projektissa osallistuttiin asuntotonttien toteutusyhteistyöhön, aluetyöryhmätyöskentelyyn sekä Kruunuvuorenrannan rakentamisvaiheen valmisteluun yhteistyössä toteutuksesta vastaavien hallintokuntien kanssa.

TÄYDENNYSRAKENTAMISPROJEKTI

Asemakaavaosastolle perustettiin virastopäällikön alainen Täydennysrakentamisprojekti, joka toimii uuden yleiskaavavalmisteluun apuna, mutta auttaa myös aluetoimistoja kiireellisissä asemakaavoissa. Projekti laati yleiskaavatyöhön alueelliset täydennysrakentamistarkastelut Oulunkylän ja Kannelmäen alueelle. Raide-Jokerille valmistellaan laajalla yhteistyöllä konseptisuunnitelma, jossa kartoitetaan miten ihmiset Jokeri-linjaa nyt käyttävät ja mitä toimintoja pysäkkien läheisyyteen toivotaan. Hankkeeseen liittyy myös viraston alueellisen vuorovaikutuksen kehittämisen pilotti. Raide-Jokerin teknisten asemakaavojen sekä Roihupellon kampuksen asemakaavamuutosten laatiminen aloitettiin.

Täydennysrakentamisprojektilla ja Lähiöprojektilla on yhteinen työntekijä. Tarkoituksena on sitoa Lähiöprojektin toimintaa kiinteämmin asemakaavoituksen yhteyteen. Yhteisenä hankkeena aloitettiin Meri-Rastilan kaupunki uudistus, jossa Lähiöprojektin puolelta keskitytään julkisen ulkotilan kehittämishankkeisiin ja Täydennysrakentamisprojekti aloittaa alueen täydennysrakentamiskaavoituksen. Kaavatyön aikana käydään läpi kiinteistöviraston tilakeskuksen kanssa myös alueen palvelutilaverkko. Meri-Rastilassa vuorovaikutukseen panostetaan erityisesti ja projekti on ollut mukana viestinnän kasvuviestinnän valmistelussa.

Käpylän asemanseudulle on uudessa yleiskaavassa suunniteltu useita erilaisia tulevaisuuden hankkeita. Täydennysrakentamisprojekti aloitti alueen suunnittelun koordinoinnin viraston sisällä ja tavoitteena on saada näkemys miten nyt asemakaavoitusta odottavat hankkeet ja yleiskaavan visiot saadaan toimimaan yhteen.

Täydennysrakentamisprojektissa valmisteltiin Vuosaaren asemakaavoja. Keski-Vuosaassa valmisteltiin

26.3.2015

täydennysrakentamisen asemakaavaehdotukset Punakiventie 1-11 ja Lokkisaarenpuisto. Punakiventien asemakaavassa on 8 200 k-m² asuinkerrostalorakentamista ja Lokkisaarenpuiston asemakaavassa 5 800 k-m² rivitaloasumista. Pienen Villasaarentie 4:n asemakaavamuutosta valmisteltiin ATT:n kanssa kumppanuuskaavoituksen aloittamiseksi. ATT:n tyyppitaloa täydennysrakentamiseen kehitetään kaavan avulla, asemakaavaan on tulossa kerrostaloasumista 1 200 k-m².

Täydennysrakentamisprojekti osallistui rakennusvalvontaviraston kehittämään Helsinki-kerrostalo hankkeeseen. Tyyppitalon kehittämisen tavoitteena on löytää esimerkkejä täydennysrakentamiseen tonteilla Helsingin esikaupunkialueilla sekä luoda mahdolliselle tyyppitalolle sujuva kaava- ja rakennuslupaprosessi. Projekti kartoitti aluetoimistojen alueilta erilaisia mahdollisuuksia täydennysrakentamiseksi ja näiden pohjalta Aalto Yliopiston opiskelijat suunnittelivat ryhmissä erilaisia Helsinki-kerrostalo tyyppejä. Töille järjestettiin näyttely rakennusvalvonnan näyttelytila Tellingissä. Työ jatkuu vuonna 2015.

MAISEMAN, VIRKISTYSALUEIDEN JA RAKENNETUN KULTTUURIYMPÄRISTÖN SUUNNITTELU

Asemakaavaosaston ympäristötoimistossa suunnitellaan maisema- ja virkistysalueita ja rakennettua kulttuuriympäristöä. Ympäristötoimistossa laaditaan myös merkittävien kulttuuriympäristöjen ja viheralueiden asemakaavoja sekä tehdään yleiskaavatasoista strategista suunnittelua ja kaavahankkeisiin liittyviä asiantuntijatehtäviä. Toimistossa valmistellaan myös laaja-alaisia virkistystä, kulttuuriperintöä, rakennussuojelua ja kaupunkikuvaa koskevia lausuntoja.

Helsingin uuden yleiskaavan luonnoksen valmisteluun liittyen tehtiin runsaasti yhteistyötä. Yhteistyössä yleiskaavatoimiston kanssa laadittiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle esitellyn yleiskaavaluonnoksen liitekartta Virkistys ja viherverkosto 2050. Ympäristötoimistossa laadittiin myös yleiskaavaluonnoksen kulttuuriympäristöjä koskeva liiteraportti Kaupungin muutos ja kulttuuriympäristöt. Uuden yleiskaavan vision rinnalla laaditun Viheralueiden strategisen kehityskuvan (VISTRA I lähtökohdat ja visio) pohjalta jatkettiin VISTRA II:n valmistelua. Varsinaisen kehityskuvan sisältävässä VISTRA II:ssa tarkastellaan viheraluerakenteen tulevaisuutta, arvioidaan viheralueverkoston osasia, profiloitetaan niitä sekä määritellään kokonaisuuden ja sen laajempien osasten muotoa ja sisältöä.

Kruunuvuorenrannan Stansvikin asemakaavan tarkistettu ehdotus hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa. Ruskeasuon ratsastuskeskuksen ja Alppipuiston asemakaavamuutosten käynnistämistä valmisteltiin.

Suunniteltiin maisemaa ja kaupunkikuvaa viraston keskeisimmissä suunnitteluprojekteissa. Vartiosaaren ranta-, huvila- ja puistoalueiden suunnittelua jatkettiin osana osayleiskaavan laatimista. Asemakaavoituksessa osallistuttiin koko kaupungin alueella keskeisten julkisten ulkotilojen suunnitteluun sekä toteutuksen ohjaukseen (mm. Keski-Pasila, Kruunuvuorenranta, Itäinen kantakaupunki ja Lauttasaari). Lisäksi oltiin mukana täydennysrakentamiskohteiden asemakaavoituksessa (mm. Siltämäki, Keski-Vuosaari, Tapiolikaupunki). Jätkäsaaren liikuntapuiston asemakaavaa valmisteltiin ja lisäksi ympäristötoimiston rooli korostui monissa muissa asemakaavoissa, joiden sisältöön kuului urheilu-, viher- tai virkistysalueita (mm. Jätkäsaaren Atlantinkaari ja Saukonlaituri sekä Mellunmäen Vaarnatie). Oltiin kulttuuriympäristön ja

26.3.2015

maiseman asiantuntijoina mukana Pisara-radon asemakaavassa ja Baanaverkkoa koskevissa hankkeissa ja osallistuttiin Eläintarhan suunnitteluperiaatteiden laatimiseen.

Helsingin maisemakulttuurin kannalta arvokkaiden puutarha- ja puistohistoriallisten kohteiden suojeleminen ja kehittämisenäkökulma liittyi sekä yleiskaavaluonnoksen, että monen asemakaavan valmisteluun. Meilahden huvila-alueen suojelukaavan luonnos valmistui. Rakennussuojeluasiantuntijoiden tärkeimmän tehtäväkentän muodostivat suojelupainotteisten asemakaavojen valmisteluun liittyvät tehtävät, joita olivat mm. Suomenlinnaa, Itäistä saaristoa, Kisakylää, Huopalahden asemaa, Katajanokan Satamakadun korttelia, Haagan "Kultareuna-alueita", Linnanmäen vesilinnoja sekä Kaupunginteatteria koskevat asemakaavat. Osallistuttiin kantakaupungin asemakaavojen uudistamisen valmisteluun. Tehtävään liittyvän kulttuurihistoriallisten inventointien testisuorite valmistui.

Rakennusten ja rakennetun ympäristön asemakaavallisen suojelun perustaksi tehtiin selvityksiä ja inventointeja sekä laadittiin suojeluperiaatteita. Koskelan sairaalan Kaupunginteatterin ympäristöhistorialliset selvitykset valmistuivat ja Linnunlaulun ympäristöhistoriallinen selvitys käynnistettiin. Vartiosaaren huvila- ja ranta-alueen kehittämissuunnitelma sekä Meilahden huvila-alueen suunnitteluperiaatteet valmistuivat.

Lisäksi oltiin mukana lukuisissa yhteistyöryhmissä niin kaupungin eri hallintokuntien (rakennusvirasto, rakennusvalvontavirasto, liikuntavirasto, kaupunginmuseo, kiinteistövirasto, ympäristökeskus ym.) kuin muidenkin tahojen (esim. yliopistot, naapurikaupungit) kanssa. Tärkeitä yhteistyöryhmiä olivat mm. ViherKARA, pienvesiryhmä, hulevesistrategian pilottiryhmä, skeittiryhmä, kaupunkiympäristötyöryhmä, kaupunkipuustrategia-työryhmä ja laatutyöryhmä. Lisäksi osallistuttiin Keskuspuiston juhlavuoden järjestämiseen tuottamalla sisältöä Laiturilla pidettyyn 100-vuotisjuhlanäyttelyyn ja osallistuttiin kansainväliseen yhteistyöhön (mm. valaistusjärjestö LUCIn kautta).

NIMISTÖNSUUNNITTELU

Nimistötoimikunta kokoontui kertomusvuonna kymmenen kertaa. Nimistötoimikunta valmisteli kertomusvuonna kaikkiaan 96 nimiesitystä. Lisäksi tarkistettiin liikuntaviraston pyynnöstä vesiliikennelaitureiden nimet.

Asemakaava-arkkitehti toimii nimistötoimikunnan puheenjohtajana ja nimistönsuunnittelija sen sihteerinä. Lisäksi nimiesitysten valmisteluun ja toimikunnan työhön osallistuu useita kaupunkisuunnitteluviraston suunnittelijoita. Kaavanimistön tarkistuttaminen nimistönsuunnittelijalla ennen lautakuntakäsittelyä on osa kaavan valmistelua.

Nimistötoimikunnan käsittelemiä nimialoitteita ja muita nimi-ideoita talletettiin ns. nimipankkiin. Faktakuntarekisterin nimistöosan aineiston tarkistuksia jatkettiin edelleen kertomusvuonna. Nimistöaineiston avaamista kuntalaisille suunnitellaan vuodelle 2015.

Pääkaupunkiseudun kuntien nimistöasioihin liittyvä yhteistyö jatkui puolivuositaisilla tapaamisilla maaliskuussa Vantaalla ja syyskuussa Espoossa.

26.3.2015

LIIKENNESUUNNITTELUOSASTO

Liikennejärjestelmä, liikennepolitiikka ja lainsäädäntö

Osallistuttiin aktiivisesti seudullisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2015) valmisteluun.

Valmisteltiin liikkumisen kehittämissuunnitelman ja pyöräilyn edistämismuotojen jatkotoimenpiteitä.

Osallistuttiin liikenne- ja viestintäministeriön Uuden liikennepolitiikan klubiin, joka tuottaa ideoita valtion liikennepolitiikan valmisteluun.

Liikenne- ja viestintäministeriö valmistelee tieliikennelainsäädännön kokonaisuudistusta. Liikennesuunnitteluosasto on osallistunut työhön aktiivisesti.

Liikenneturvallisuus

Valmisteltiin yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa koko kaupungin liikenneturvallisuuden kehittämissuunnitelman luonnos.

Joukkoliikenteen suunnittelu

Osallistuttiin Pissararadan rakentamiseen tähtäävän tarkempaan suunnitteluun yhdessä Liikenneviraston kanssa.

Raideliikenneverkon pitkän tähtäyksen kehittämismuotoja selvitettiin mm. yleiskaavan laatimisen pohjaksi.

Raide-Jokerin hankesuunnittelu tehdään kaupunkisuunnitteluviraston vetämänä yhteistyössä Espoon, valtion ja HSL:n kanssa.

Ratikkaprojektin ohjelmointiin liittyen valmisteltiin raitiotiehankeiden järjestelmällinen seuranta.

Selvitettiin bussi- ja raitiovaunuliikenteen nopeuttamista ja luotettavuuden parantamista. Bussilinjat Jokeri 0:n edellyttämistä infrastruktuurin kehittämismuotoista hahmoteltiin vaihtoehtoisia ratkaisuja.

Tie- ja katuverkon suunnittelu

Valtion maantiet

Kertomusvuonna osallistuttiin mm. seuraaviin valtion maanteitä koskeviin suunnitteluhankkeisiin:

- Kehä I:n ja Myllypurontien eritasoliittymä, tiesuunnitelma

26.3.2015

- Kehä I:n ja Itäväylän eritasoliittymä, aluevaraus suunnitelma
- Länsiväylä Koivusaaren kohdalla, aluevaraus suunnitelman kehittämismahdollisuudet
- Vihdintien joukkoliikenteen toimintaedellytysten parantaminen välillä Rantarata-Malminkartanontie, rakennus suunnitelma

Pääkadut

Laadittiin Junatien (Itäväylän) liikennesuunnitelma.

Pyöräily

Pyöräilyjärjestelyjä edistettiin aiemmin hyväksytyin baanaverkon ja kantakaupungin tavoiteverkon mukaisesti. Helsingin keskustan baanahankkeista esisuunnitelmat laadittiin Kaisaniemeen, Humallahteen ja Pasilaan/ Käpylään. Pyöräilyoloja parantavia yleissuunnitelmia laadittiin mm. Mäkeläkadulle, Sturenkadulle ja Hämeentielle. Vastaavasti liikennesuunnitelmia laadittiin Kalasataman, Jätkäsaaren ja Pasilan projektialueille sekä Mannerheimintielle ja Vuosaaren sillalle.

Liikenneviraston ja Tampereen seudun kuntien kanssa kehitettiin yhteistyössä pyöräilyn uutta opastusjärjestelmään. Liikenne- ja viestintäministeriö myönsi syksyllä kokeiluluvan opastusjärjestelmän toteuttamiseksi.

Keväällä 2014 valmistui pyöräilyn seurantasuunnitelma, jonka pohjalta toteutettiin syksyllä 2014 pyöräilybarometri. Pyöräilybarometrissa selvitettiin asukkaiden asennetta pyöräilyn edistämiseen sekä pyöräilijöiden käsityksiä pyöräilyolosuhteiden laadusta.

Jalankulku

Tehtiin jalankulkua koskevan tutkimuksen ohjelmointi.

Kaavoitukseen liittyvä liikennesuunnittelu

Osallistuttiin Helsingin uuden yleiskaavan luonnosvaiheen valmisteluun.

Osayleiskaavojen liikennesuunnittelua tehtiin Hernesaassa, Koivusaassa, Vartiosaassa ja Kivinokassa.

Tärkeitä asemakaavoitukseen liittyviä liikennesuunnittelukohteita olivat keskusta, Jätkäsaari, Keski-Pasila, Ilmalan aseman seutu, Kalasatama, Arabianranta, Honkasuo, Kuninkaantammi, Kruunuvuorenranta, Meri-Rastila, Vuosaari ja Herttoniemen keskus.

Asemakaavoituksen yhteydessä laadittiin viralliset liikennesuunnitelmat seuraavista kohteista:

- Pasilansilta

26.3.2015

- Tyynenmerenkatu (ANe: suunnitelma tehtiin ennen asemakaavaa)
- Kalasataman keskuksen ensimmäinen vaihe
- Pasilankatu
- Sompasaari
- Capellan puistotie
- Saukonlaiturin länsiosa
- Pasilan keskustakortteli
- Kuninkaantammenkierron ja Kuninkaantammentien liittymä
- Paciuksenkadun ja Stenbäckinkadun liikennejärjestelyt Meilahden sairaala-alueen vieressä
- Gotlanninkatu
- Visbyнкуja.

Lisäksi laadittiin viralliset alustavat liikennesuunnitelmat asemakaavaehdotuksen yhteydessä:

- Messipojankuja ja Messitytönkuja
- Kruunusillat
- Koirasaaret
- Kuninkaantammenkallio
- Atlantinkaari

Pysäköintijärjestelmä

Kaupunginhallituksen helmikuussa hyväksymän pysäköintipolitiikkaselvityksen jatkotoimia valmisteltiin.

Alueellisia suunnittelukohteita ja liikenteen ohjausta

Alueellisia liikenteen ohjaussuunnitelmia laadittiin mm. Munkkiniemenrantaan, Herttoniemeen, Kumpulan länsiosaan, Oulunkylään, Kannelmäkeen, Honkasuolle, Kruunuvuorenrantaan, Kuninkaantammen sekä usealle alueelle Vuosaassa.

Liikennevalot ja älyliikenne

Helsingissä oli vuoden 2014 lopussa 470 liikennevaloristeystä, joista 313 on liitetty kaukokäyttö- ja valvontajärjestelmiin. Uusia liikennevaloja ei rakennettu vuoden 2014 aikana. Ohjauskoje-, opastin- ja pylväsuusintoja tehtiin 44 risteyksessä. Näiden lisäksi muita muutoksia, kuten joukkoliikenne-etuuksien lisääksiä ja erilaisia pysyviä tai työmaajärjestelyistä aiheutuvia tilapäisiä liikennejärjestelymuutoksia tehtiin 68 kohteessa. Liikennevalojen ajoitusmuutoksia ja -tarkistuksia tehtiin 172 kertaa.

Liikennevalojen opastimien vaihtamista LED-opastimiksi jatkettiin. Vuoden 2014 aikana kirkkaat ja energiaa säästävät LED-opastimet asennettiin 36 risteykseen.

Osallistuttiin seitsemän muun kaupungin ja Liikenneviraston yhteiseen työhön, jossa laadittiin yhteiset liikennevalojen keskusjärjestelmien tekniset vaatimukset.

26.3.2015

Helsingin älyliikenteen hyödyntämissuunnitelman jalkauttaminen aloitettiin. Tekesin Huippuostajat -ohjelmasta saatiin tukea "Helsingin liikenteen tilannekuvan innovatiiviset hankintamallit" -hankkeeseen, jossa luodaan tilannekuvan mahdollistava ekosysteemi ja siihen liittyvät hankinta- ja ylläpitomallit. Konsulttityönä tehtiin raportti "Helsingin älyliikenteen tilannekuvapalvelu innovatiivisena hankintana - 1. vaiheen tulokset".

Lisäksi käynnistettiin työ, jonka tavoitteena on tukea kehitysprosessia älykkäiden palveluiden kehitys- ja liiketoimintaympäristön muodostamiseksi. Työssä pyritään luomaan eri toimijoille mahdollisimman hyvät edellytykset hyödyntää kaupungin avaamaa julkista dataa ja luoda keskenään yhteensopivia palveluja. Tämän kokonaisuuden työnimi on Helsinki Sandbox.

Helsingissä järjestettiin kesäkuussa 2014 ITS Europe -konferenssi, jonka valmisteluihin osallistuttiin monipuolisesti; konferenssiin osallistui yli 2 000 henkilöä eri puolilta maailmaa. Konferenssiin osallistui useita viraston edustajia. Konferenssissa pidettiin mm. kaksi esitystä, jotka julkaistiin myös konferenssimateriaalissa.

Mobility as a Service (MaaS / Liikkuminen palveluna) -aiheesta valmistui opinnäytetyö, jota esiteltiin erittäin laajasti kaikkialla maailmassa mm. konferensseissa ja tiedotusvälineissä.

Lisäksi osallistuttiin monipuolisesti älyliikenteen verkostotoimintaan pääasiassa älykkään liikenteen verkoston ITS Finlandin puitteissa; Helsinki on ITS Finlandin jäsen. Kaupungin sisällä tehtiin yhteistyötä mm. HKR:n, Staran, Ympäristökeskuksen, Elinkeino-osaston ja Forum Viriumin kanssa.

Liikennetutkimus

Tehtiin selvitykset liikenteen kehityksestä ja helsinkiläisten liikkumistottumuksista.

Laadittiin selvitys Helsingissä vuosina 2012 ja 2013 tapahtuneista liikenneonnettomuuksista.

HALLINTO-OSASTO

Hallinto-osasto huolehtii kaupunkisuunnittelulautakunnan ja Östersundom-toimikunnan esityslistojen koontiin, pöytäkirjanpitoon ja päätösten täytäntöönpanoon liittyvistä tehtävistä, virastopäällikön päätösluettelosta ja virastossa säilytettävien asiakirjojen arkistoinnista.

Lisäksi hallinto-osasto huolehtii viestinnästä, informaatiotekniikasta sekä sisäisestä asiakaspalvelusta, johon kuuluvat mm. sihteeripalvelut ja vahtimestaritoiminta.

Hallinto-osasto koordinoi viraston toiminnan suunnittelua ja tavoitteiden seurantaa. Lisäksi osastolla hoidetaan henkilöstö- ja taloushallinnon tehtäviä.

26.3.2015

Osastolla on viisi yksikköä, jotka ovat:

- viestintä
- talous ja kehittäminen
- informaatiotekniikka
- päätöksenteon tuki
- asiakaspalvelu

VIESTINTÄYKSIKKÖ

Kaupunkisuunnitteluviraston viestintäyksikön tehtäviin kuuluvat viraston sisäinen ja ulkoinen viestintä, kaavoitukseen liittyvän vuorovaikutuksen hoitaminen, viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittäminen, julkaisu- ja tuotannon koordinaatio sekä info- ja näyttelytila Laiturin toiminnan ylläpitäminen.

Vuorovaikutus ja asukasyhteistyö

Asema- ja osayleiskaavahankkeista järjestettiin kaupunkilaisille 64 keskustelutilaisuutta. Suunnittelijat esittelivät lisäksi ajankohtaisia suunnitelmia kaavapäivystyksissä esimerkiksi kirjastoissa sekä asukasyhdistysten ja muiden järjestöjen järjestämissä tilaisuuksissa ja kaupunginosatapahtumissa. Kaavapäivystyksiä pidettiin vuoden aikana 27 hankkeesta. Nähtävillä oli vuoden aikana kaikkiaan 82 kaavahanketta.

Helsingin yleiskaavaluonnosta valmisteltiin vuoden 2014 aikana. Siihen liittyen järjestettiin helmimaaliskuussa neljä Hetki suunnittelijana -työpajaa, joihin osallistui 250 kaupunkilaista. Helsinki 2050 -karttakyselyn tulokset julkaistiin avoimena datana. Helmikuussa järjestettiin Hackathon- tapahtuma, jossa kehiteltiin avointa dataa hyödyntäviä sovelluksia.

Nuorille järjestetyillä kaupunkisuunnittelusafareilla oli mukana 167 oppilasta. Safari kiersi seitsemässä lukiossa ja Laiturilla järjestettiin 4 viikonlopputyöpajaa. Yleiskaavan viestinnässä keskeisessä asemassa on hankesivusto osoitteessa www.yleiskaava.fi. Sivuilla on vuoden 2014 loppuun mennessä ollut yli 75 000 kävijää, lähes 200 blogijuttua ja yli 1700 kommenttia.

Uutiskirjeet ja verkkomedia

Kaupunkisuunnitteluvirasto hyödynsi viestinnässään merkittävästi myös uutiskirjeiden käyttöä suoran asukasviestinnän kanavana. Uutiskirje on käytössä seuraavissa suunnitteluhankkeissa: Hakaniemenranta ja Merihaka, Keski-Pasila, Koskelan sairaala-alue, Linnanmäen alue, Meri-Rastila, Pikku Huopalahden pohjoisosa, Raide-Jokeri, Vartiosaari, Yleiskaava ja Östersundom. Myös sosiaalisen median merkitys viestinnässä on kasvussa. Kaupunkisuunnitteluvirasto toimii aktiivisesti sosiaalisessa mediassa. Otsikko Helsinki suunnittelee on käytössä Facebookissa, Twitterissä sekä YouTubessa. Sosiaalisessa mediassa kerrotaan esimerkiksi viraston järjestämistä tapahtumista sekä päätöksenteosta. Laiturin toiminnasta kerrotaan Facebookissa, Twitterissä sekä Instagramissa. Merkittävää oli myös se, että kaupunki otti käyt-

26.3.2015

töön uudistetun hel.fi - sivuston ja tämän uudistuksen yhteydessä myös kaupunkisuunnitteluun liittyvät verkkosivut uudistettiin. Myös Laiturin verkkosivut uudistettiin vuoden aikana. Lisäksi aivan vuoden lopulla avattiin Pasilan tulevan tornialueen kilpailuun liittyvä helsinkihighrise- sivusto.

Näyttely- ja infotila Laituri

Info- ja näyttelytila Laiturilla kuudes kokonainen toimintavuosi oli ennätysellinen. Edellisvuoteen verrattuna kävijämäärä kasvoi lähes 8 000 kävijällä – vuoden aikana Laiturin näyttelyissä ja tapahtumissa vieraili lähes 55 000 kävijää. Kävijämäärän kasvu oli odotettavissa, sillä Laituri nimettiin kaupunkisuunnitteluviraston asiakaspalvelustrategiassa ulkoisen asiakaspalvelun tärkeimmäksi toimipisteeksi vuotta aiemmin. Laiturilla onkin palveltu päivittäin pidempään ja kuutena päivänä viikossa. Infopisteen asiakaspalvelussa tietoa kaavoituksesta ja liikennesuunnitelmista jakoi tiedostusneuvojen ja näyttelykoordinaattorin lisäksi yli 30 työntekijän rinki kaupunkisuunnitteluviraston kaikilta osastoilta.

Laiturin 2014 ohjelmakokonaisuuden tavoitteena oli innostaa asukkaita osallistumaan ja vaikuttamaan elinympäristönsä kehittämiseen. Kävijöille pyrittiin tarjoamaan tapahtumien ja näyttelyiden kautta eri näkökulmia kaupunkiin sekä ajankohtaisiin kysymyksiin.

Vuoden aikana Laiturilla esiteltiin 13 näyttelyä, joista 6 päänäyttelyä Laiturin isossa näyttelytilassa. Jokaiseen näyttelyyn liittyi tapahtumia. Kaikkiaan Laiturin workshoptilassa pidettiin vuoden aikana yhteensä 384 tilaisuutta aina kokouksista yleisöluentoihin. Näistä yli 60 oli yleisölle avoimia. Näyttelyistä Arkki Kids - Creating the Future - 20-vuotisjuhlanäyttely lähes 7000 vieraalla. Yli 500 lapsen kaupunkiluomukset olivat esillä Lasten ja nuorten arkki-tehtuurikoulu Arkin 20-vuotisjuhlan näyttelyssä Laiturilla. Laiturin kesänäyttelyissä tarkasteltiin kaupunkeja suuresta mittakaavasta kohti pienempää. Eurooppa Helsingissä – aikatiloja nykyajassa tarjosi 15 000 vieraalle matkan Euroopan ja Helsingin historiaan sekä rakennuskulttuuriin. Laituri oli mukana Helsinki Design Week -ohjelmassa mielenkiintoisella ja poikkeuksellisella kattauksella. Helsinki Dresses – Helsingin kauneimmat rakennukset pukuina oli muotoilija Anne Mustarastaan rakkauskirje Helsingille ja sen arkkitehtuurille. Näyttely esitteli Helsingin kauneimpia rakennuksia - näyttäväksi ja värikkäiksi puvuiksi muutettuina. Helsinki Dresses oli yleisömenestys, 10 000 kävijän joukkoon mahtui paljon uusia vierailijoita.

Julkaisutoiminta

Kaupunkisuunnitteluvirasto julkaisi vuoden 2014 aikana julkaisusarjoissaan 43 julkaisua. Suurin osa näistä liittyi käynnissä olevaan yleiskaavatyöhön ja julkaistiin vain digitaalisessa muodossa. Kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuista painosmäärältään suurin on kaavoituskatsaus. Kaavoituskatsaus kertoo suomeksi ja ruotsiksi kaupunkisuunnitteluviraston merkittävimmistä kaavoitus- ja liikennesuunnitelmista. Katsaus jaettiin postin päiväjakeluna maaliskuun vaihteessa 2014 kaikkiin helsinkiläisiin talouksiin. Katsaus julkaistiin lisäksi digitaalisessa muodossa viraston nettisivuilla.

26.3.2015

Kirjasto ja tietopalvelu

Kirjaston ja tietopalvelun tehtäviä ovat viraston kirjaston aineistohankinnat ja tietopalvelu, kokoelmatyö sekä kirjaston helmi-sivujen ylläpito ja kehittäminen. Suunnittelijoiden kanssa tehtiin yhteistyötä osallistumalla mm. helmen Suunnitteluportaalin sisällölliseen kehittämiseen ja koordinoimalla heidän kanssaan talon sisäisiä infotilaisuuksia, infovartteja. Niitä pidettiin vuoden aikana viisi kappaletta. Kirjastossa otettiin käyttöön Helsingin kaupungin ja viraston sisäinen sosiaalisen median työkalu, yammer. Informaatikko on ylläpitänyt ja päivittänyt kahta yammer-sivua, jonka välityksellä on tiedottanut helmi-sivujen ja sähköpostin ohella aineistoistaan ja palveluistaan. Kehittämisen kohteena ovat olleet mm. toimialaa koskevan tiedon seurantaan tukevat työkalut, tiedonhaun opetus sekä tietojohdaminen. Kirjaston kokoelmaa on arvioitu ja tehty sen mukaisesti poistoja sekä lahjoitettu aineistoa muualle. Informaatikko osallistui myös Helsingin kaupungin palautejärjestelmän päivittämiseen.

PÄÄTÖKSENTEON TUKI

Päätöksenteon tuki -yksikkö huolehtii kaupunkisuunnittelulautakunnan, Östersundom-toimikunnan esityslistojen koontiin, pöytäkirjanpitoon ja päätösten täytäntöön panoon liittyvistä tehtävistä, viraston lainopillisesta neuvonnasta ja selvitystehtävistä, virastopäällikön ja hallinto-päällikön päätöspöytäkirjasta, arkistoinnista, tilastoinnista sekä viraston asianhallintajärjestelmien (Ahjo ja Pros-Hela) pääkäytöstä.

Päätöksenteon tuki -yksikkö oli edustettuna keskushallinnon asettamissa asiakirjahallinnan kehittämisen johtoryhmässä sekä tiedonohjaussuunnitelma-, asianhallinta- ja kokoussovellustyöryhmissä. Yksikön arkistointisuunnittelija vetää viraston tiedonohjaussuunnitelman laatimista koskevaa työryhmää.

Yksikön yhteydessä toimii viraston hankintatiimi, jonka tehtäviin kuuluu viraston hankinta-asioiden käsittely ja kehittäminen. Yksikkö on kertomusvuonna osallistunut mm. viraston hankinta-asioiden toimivaltarajojen uudistamiseen ja sähköisen hankintajärjestelmän käyttöön ottamiseen virastossa.

Yksikön lakimiehet ovat osallistuneet maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin viranomaisneuvotteluihin ja muihin viranomaisten yhteistyökokouksiin sekä viraston erilaisiin työryhmäkokouksiin (mm. yleiskaavoja koskevat luonto- ja naturavaikutusten arvioinnin ohjausryhmät). Lakimiehet ovat osallistuneet myös toimivaltaa poikkeamisasioissa koskevan määräaikaisen kokeilulain arviointiin sekä poikkeamisasioiden odotettavissa olevan käsittelyajan määrittämiseen. Yksikkö on ollut mukana viraston kantakaupungin kaavoituksen uudistamista koskevassa työryhmässä.

Kertomusvuonna yksikkö on huolehtinut pöytäkirjojen sähköisen allekirjoittamisen käyttöönottamisesta kaupunkisuunnittelulautakunnassa.

ASIAKASPALVELU

Asiakaspalvelun vastuulla ovat olleet sekä nähtävillä että voimassa olevien kaavojen esittely, osallistumis- ja arviointisuunnitelmien postitus, nähtävilläoloaineistojen esillepano, kaavaluonnosten ja -ehdotusten toimitus hallintokeskukseen, Suunnitelmat kartalla -internet-sivuston päivittäminen, kartas-

26.3.2015

topalvelut sekä kaupungin yhteisen palautejärjestelmän pääkäyttö virastossa. Suunnitteluhankkeiden kuulemiskirjeitä postitettiin toimintavuoden aikana runsaat 4700 kappaletta.

Asiakaspalvelu on vastannut myös vahtimestaripalveluista, viraston sisäisestä postinkulusta, erilaisista toimisto-, yleishallinto-, hankinta- ja henkilöstöhallintotehtävistä sekä materiaalikuljetuksista näyttely- ja infokeskus Laiturille. Yksikössä on toimittu myös yhteyshenkilöinä kiinteistönhoidon, vartioinnin ja siivouksen osalta.

Asiakaspalvelu on myös ylläpitänyt nimistörekisteriä, asemakaavarekisteriä, digitaalista kaava-arkistoa sekä työajantarkkailujärjestelmää.

TALOUS JA KEHITTÄMINEN

Yksikkö tuottaa ja kehittää suunnittelussa, päätöksenteossa, ohjauksessa ja valvonnassa tarvittavat toiminta-, talous- ja henkilöstötiedot. Lisäksi yksikön tehtävänä on viraston toiminnan ja toimintatapojen koordinointi, kehittäminen ja seuranta.

Viraston strategian kirkastamisprosessi eteni vuonna 2014 tavoitteiden asettamisella ja niitä toteuttavien toimenpiteiden viemisellä vuoden 2015 tulokorttiin ja tulospalkkiotavoitteisiin. Merkittävin toimenpide oli toiminnan parantamiseen liittyvän laatumatriisin valmistelu syksyllä 2014, asemakaavaprosessin keventäminen ja keskustelukulttuuriin panostaminen.

Toiminnan kehittämisessä vuoden tärkein hanke oli strategisten tavoitteiden ja toimintasuunnitelman hankkeiden parempi kytkentä toisiinsa ja seurannan parantaminen, jonka tuloksena valmistui uusi tulokortti vuodelle 2015.

INFORMAATIOTEKNIikka

Helsingin kaupungin tietotekniikkaohjelma 2012–2014

Kaupungin tietotekniikkaohjelman painopistealueita ovat:

- 1 Sähköisten palvelujen saatavuus, osallistaminen ja vuorovaikutus
- 2 Tuottavuus ja vaikuttavuus
- 3 IT-tehokkuus ja osaaminen

Informaatiotekniikan tehtävien jakauma

It-yksikössä työtehtävät jakautuvat kolmeen pääosaan:

- infrastruktuurin ylläpito; tietojärjestelmät, ohjelmistot, tietoverkko, työasemat, tietoturva, palvelimet, tulostusjärjestelmät ja muut oheislaitteet sekä puhelin- ja mobiilijärjestelmät

26.3.2015

- tuotannolliset tukipalvelutehtävät
- toimintaa kehittävät tietojärjestelmäudistukset sekä erillisprojektit

Älykkäät kaupunkimallit

IT-yksikössä laadittiin selvitys käytettävistä aineistoista 3D havainnollistamisen tarpeisiin. Työ jatkuu 2015 projektissa "AOS arkkitehdin suunnittelutyön prosessi ja prosessia palvelevat ohjelmistot".

Toimistokohtaisten dokumenttivarastojen käyttöönotto

Kaupunkisuunnitteluvirastolla on omissa tiloissaan tiedosto- ja tulostuspalvelinjärjestelmät. Näiden sijoittaminen kaupallisiin palvelintiloihin ei ole taloudellisesti eikä toiminnallisesti perusteltua. Toimistokohtaisten dokumenttivarastojen tiedonhallinnan periaatteiden soveltaminen sekä siirtyminen uudelle palvelinalustalle jatkui toimisto kerrallaan. Palvelinylläpidon tehtäviä oli vuoden tunnuslukuseurannassa 389 kappaletta, missä oli 5 %:n lasku edelliseen vuoteen. Palvelinjärjestelmän käyttöönotto toteutti tietotekniikkaohjelman painopistealuetta 2.

Työasemien uusiminen ja ylläpito

Uusia työasemia asennettiin 173 kappaletta (työasemien kokonaismäärä 409 kappaletta). 98% työasemista käyttää Windows 7 -järjestelmää. Viraston omalla asennusvastuulla on yli 150 työasemissa käytettävää ohjelmistoa. Näiden päivitystapahtumia oli tunnuslukuseurannassa 1363 tapahtumaa. Työasemainfrastruktuurin kehittäminen toteutti tietotekniikkaohjelman painopistealuetta 2.

Mobiililaitteet

Informaatiotekniikka oli mukana työryhmässä toteuttamassa tablettien kilpailutusta. Työ jatkuu 2015. Vuodenvaihteessa virastossa oli käytössä 144 älypuhelinta ja 171 matkapuhelinta.

It-tukipalvelut

Tukipalvelupyynnöitä oli yhteensä 4536 kappaletta, määrä oli edellisvuoden tasolla. Viraston henkilöstön uusiutuminen heijastuu tukipalveluihin erityisesti tuotannollisten toimintatapojen neuvontapalvelun kasvaneena kysytänä.

Stella Map kaavapiirtojärjestelmän räätälöinti

Stella Map -kaavapiirtojärjestelmällä tuotetaan kaavakartat järjestelmäriippumattomaan yhteiskäyttöiseen muotoon. SS3 versio otettiin käyttöön 2014. Stella Map toteuttaa INSPIRE-direktiivin mukaista avointa tiedonjakoa ja tietotekniikkaohjelman painopistettä 1.

26.3.2015

Tietotekniikan projektisalkku

Projektisalkku käsitti yli 80 projektiluonteista tehtäväkokonaisuutta, joista seuraavassa osa:

- ProjectWise-tietojärjestelmän hallinnointi, käyttäjäkoulutus sekä kehitystehtävät sekä näkymien laajentaminen muihin hallintokuntiin
- ProjectWise-Ahjo-Facta-SpatialWeb yhteensovittaminen
- Havainnekuvasovelluksen luominen ja ohjeistuksen tekeminen
- Teknisentoimen suunnittelualusta - TekSu
- It-yksikön henkilöstö osallistui yhteensä 19 kaupunkiyhteisen työryhmän toimintaan vuonna 2013
- Laiturin näyttelyiden tietotekninen varustelu ja yhteistyö sekä näyttelytekniikan suunnitteluohjeiston laatiminen
- tunnuslukuseurannan mukaan erityistä kohdennettua myönteistä palautetta annettiin yksikölle 58 kertaa (edellinen vuosi 112 kertaa) ja moitepalautetta 11 kertaa (edellinen vuosi 7 kertaa).

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Kaupunkisuunnitteluvirastolle oli vuoden 2014 talousarviossa varattu käyttömenoihin 26 451 000 euroa (sisältää lähiöprojektin 473 000 euroa). Lisäksi kaupunginvaltuusto myönsi vuonna 2014 virastolle yhteensä 1,1 miljoonan euron ylitysoikeuden. Virastolla oli kaikkiaan vuonna 2014 käytettävissään 27 558 000 euroa, mistä käytettiin yhteensä 26 570 875 euroa.

Viraston toimintatuotot vuonna 2014 olivat 977 453 euroa, mikä oli 557 453 euroa talousarviota enemmän.

Virastolle oli varattu vuoden 2014 talousarviossa määrärahaa irtaimen omaisuuden perushankintaan 750 000 euroa, minkä lisäksi saatiin ylitysoikeutena 115 000 euroa vuodelta 2013. Määrärahoja käytettiin liikennevaloihin liittyviin hankintoihin sekä tietotekniikkalaitteiden hankintaan yhteensä 773 147 euroa.

Talousarvion alakohdan ”Esirakentaminen ja alueiden käyttöönoton edellyttämät selvitykset ja toimenpiteet” määrärahasta 2 119 086 euroa (sisältää ylitysoikeuden edelliseltä vuodelta sekä lisämäärärahan) käytettiin 1 296 000 euroa.

Pyöräilyn edistämiseen varatusta 283 000 euron määrärahasta käytettiin 156 000 euroa.

HENKILÖSTÖ

Kaupunkisuunnitteluvirastolla oli 31.12.2014 yhteensä 283 vakanssia, joista vuoden lopussa oli täyttämättä 9 vakanssia

Osa-aikaeläkkeellä oli vuoden 2014 lopussa 6 henkilöä ja eläkkeelle jäi vuoden 2014 aikana 11 työntekijää.

26.3.2015

Koulutus

Koulutuksella ylläpidettiin ja lisättiin henkilöstön ammattitaitoa. Henkilöstö osallistui koulutustilaisuuksiin, jotka käsittelivät mm. esimiestaitoja, kaupunkisuunnittelua, liikennesuunnittelua, yhdyskuntasuunnittelua ja tietotekniikkaa. Virastossa järjestettiin mm. Kaavakoulu-teemaseminaareja, esiintymis- ja tietotekniikkakoulutusta sekä kielikursseja. Uusille työntekijöille järjestettiin kaksi perehdytystilaisuutta.

Esimiehille toteutettiin tietokeskuksen kanssa yhteistyönä Esimies ikäjohtajana -valmennus. Esimiehille järjestettiin kuusi esimiesten aamukahvitilaisuutta, joissa käsiteltiin mm. työyhteisö-sovittelua, varhaisen ja paluun tuen mallia, HR-neuvonnan palveluita, päihdeohjelmaa ja tulos- ja kehityskeskusteluita. Näiden lisäksi uusia esimiehiä perehdytettiin ajankohtaisiin HR-asioihin. Kaikki esimiehet saivat neljännesvuosittain esimiesten uutiskirjeen.

Ulkomaille tehtiin 174 virka- ja opintomatkaa. Matkoilla tutustuttiin uusiin suunnittelun ratkaisumalleihin ja osallistuttiin konferensseihin, seminaareihin ja kokouksiin osanottajina, esitelmien pitäjinä ja asiantuntijoina. Viraston edustus erilaisissa EU-työryhmissä ja lähialueprojekteissa jatkui kuluvan vuoden aikana.

Tyhy-toiminta

Viraston työhyvinvointi- ja työsuojeluryhmä kokoontui 8 kertaa. Ryhmä järjesti useita henkilöstötapahtumia vuoden aikana:

- Kuinka kaupunkisuunnittelija vuorovaikuttaa -koulutus
- avanto- ja aamu-uinnit
- tyhy-aamiainen Laiturilla
- henkilöstön virkistyspäivä Suomenlinnassa
- TYHYx -luento Laiturilla, jossa puhujina olivat Helena Åhman, Lauri Järvilehto ja Kaisa Leka.

Työhyvinvoinnin toimintasuunnitelmaan sisältyi mm. Hyvän esimiehen ABC-verkkokurssin suorittaminen (tulos: sen suoritti 70 % viraston esimiehistä), eri-ikäisten johtamisen toimintasuunnitelman toteuttaminen, uhka- ja väkivaltaohjeen päivittäminen. Lisäksi toteutettiin työterveyskeskuksen kanssa virasto- ja osastotasoisia toimintasuunnitelmia.

SITOVAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Vuoden 2014 talousarviossa olevat sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Laaditaan AM-ohjelman mukaisesti asemakaavoja 5 500 asunnon rakentamisen mahdollistamiseksi pääosin raideliikenteen palvelualueelle (tarkoittaa noin 500 000 k-m²:n kaavoittamista).

Asemakaavojen määrällinen tavoite toteutui. Toteuma 570 927 k-m² eli asemakaavoja noin 6 300 asunnon rakentamisen mahdollistamiseksi.

26.3.2015

Tavoite kaavojen sijoittuminen raideliikenteen palvelualueelle toteutui, 99 % sijoittui raideliikenteen palvelualueelle. Vuonna 2014 kaupunkisuunnittelulautakuntaan viedystä asumisen kerrosalasta suurin osa (66 %) sijoittui olemassa olevan raideliikenteen palvelualueelle ja 12 % suunnitteilla olevan raideliikenteen vyöhykkeelle. 99 % asumisen kerrosalasta sijoittui vähintään pitkällä aikavälillä toteutuvalla raideliikennevyöhykkeelle (nykyinen, suunnitteilla oleva ja ideatason raidevyöhyke).

- Asemakaavoitetusta asuntokerrosalamäärästä vähintään 1 650 asuntoa on täydennysrakentamista (noin 150 000 kem²).

Tavoite toteutui, 213 814 k-m² eli noin 2 400 asuntoa.

- Joukkoliikenteen kuljetusosuus aamuliikenteessä keskustaan kasvaa 0,2 % -yksikköä edellisvuoden toteumasta (73,6 % vuonna 2013)

Tavoite ei toteutunut, toteuma 72,0 %.

- Joukkoliikenteen osuus poikittaisliikenteessä kasvaa 0,2 % -yksikköä edellisvuoden toteumasta (19,71 % vuonna 2013)

Tavoite toteutui, toteuma oli 20,7 %

MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Turvataan elinkeinoelämän toimivuus laatimalla riittävästi toimitilakaavoja kaupunkirakenteen ja saavutettavuuden kannalta hyville paikoille.

Tavoite toteutui, yhteensä kaavoitettiin 413 920 k-m². Kaavoitetusta työpaikkakerrosalasta noin 77 % sijaitsee nykyisen kantakaupungin raitiotieverkoston alueella tai alle 600 metrin etäisyydellä olemassa olevasta raideliikenteen asemasta. Uusien asemakaavojen voidaan todeta sijoittuneen hyvin suhteessa kaupungin tavoitteeseen.

Jalankulku-, pyöräily- ja joukkoliikennematkojen yhteenlaskettu osuus kaikista matkoista kasvaa verrattuna vuoden 2013 tasoon (76,68 % vuonna 2013)

Tavoite toteutui, toteuma 77,02 %.

Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuvien ja kuolevien kokonaismäärän vähenemistrendi on vähintään 2 % vuodessa.

Tavoite toteutui, toteuma 3,4 %

Yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa tuetaan toimia, jotka edistävät pyöräilyä. Tavoitteena on pyöräilyn lisääminen ja turvallisuuden edistäminen.

26.3.2015

Tavoite toteutui. Hallintokuntien välisessä yhteistyössä (Ksv, HKL, HKR) valmisteltu Helsingin pyöräilyn edistämishjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa. Ohjelma sisältää 25 toimenpidettä. Vuoden 2014 aikana valmistui Baanaverkolta yleissuunnitelmat Itäbaanalle, pääradan eteläosaan ja Humallahdelle sekä pyöräilyn seurantasuunnitelma. Pyöräilyn seurantasuunnitelmasta toteutettiin pyöräilybarometri, jossa selvitettiin asukkaiden mielipidettä pyöräilyn edistämiseen sekä pyöräilyssä koettuun laatuun. Barometri osoitti pyöräilyn edistämisen saavan laajaa kannatusta helsinkiläisten keskuudessa.

TUNNUSLUVUT JA SUORITTEET

Osayleiskaavat, kpl	7
Asemakaavaehdotukset (painotettu), kpl	117
Liikennesuunnitelmat, kpl	85
Kaupunkisuunnittelun menot/asukas, €	41
Kaupunkisuunnittelun menot/kaavoitettu kerrosala, €	16
Asemakaavojen mahdollistama asuntotuotanto, kpl	6 300
Asemakaavojen mahdollistama asuntotuotanto täydennysrakentamisalueilla, kpl	2 400
Kaavoitettu kokonaiskerrosala, k-m ²	1 676 000
Joukkoliikenne-etuudet sisältävien tulosuuntien määrä liikennevaloliittymissä, kpl	27
Vakanssien lukumäärä, kpl	283
Henkilötyövuodet, kpl	267
Tilat m ²	9 387
Tuottavuus (2011=100)	105

YMPÄRISTÖTAVOITTEET

Viraston ympäristötavoitteita sitovissa ja tulospalkkiotavoitteissa on täydennysrakentamisen määrällinen tavoite sekä laadullinen tavoite. Laadullisessa tavoitteessa kaavoitettu kerrosala niin asunto- että toimitilakaavoissa tulee sijaita raideliikenteen palvelualueella. Sekä määrällinen että laadullinen tavoite toteutuivat. Kaupunkirakenteen tiivistämisellä pyritään liikkumistarpeen vähentämiseen. Uuden yleiskaavan valmistelun tavoite on tiivistävä raideliikenteen verkostokaupunki.

Ilmasto- ja päästövähennystavoitteissa virasto on panostanut joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen liikkumisen kehittämissuunnitelmassa sekä yksittäisissä hankkeissa. Sitovina ja tulospalkkiotavoitteena olleet joukkoliikenteen kuljetusosuuksien kasvattaminen toteutui poikittaisliikenteessä, mutta ei aamuliikenteessä keskustaan. Pyöräilyn edistämisen tavoitteet toteutuivat hyvin. Uuden yleiskaavan tavoitteena on tukea kaupungin yleisiä ilmasto- ja päästövähennystavoitteita. Yleiskaavaluonnoksen ilmastovaikutusta arvioitiin erillisenä osana kaavan vaikutusten arviointia.

Muut viraston ympäristötavoitteet löytyvät ympäristöohjelmasta 2012–2014. Ympäristökeskus auditoi ympäristöohjelman syksyllä 2014. Uuden ympäristöohjelman valmistelu käynnistyi vuoden vaihteessa.

26.3.2015

Virasto on ollut kehittämässä ja pilotoimassa kaavoituksen ekotehokkuuden työkalua sekä osallistunut aktiivisesti viherkattolinjauksen valmisteluun. Hulevesien hallintaa ja viherkattomääräyksiä on toteutettu mm. asemakaavoissa: Vuosaaren Punakiventie 1-11 ja Lokkisaarenpuisto, Saukonlaituri länsi, Karhusaari, Arcadan liikuntahallin asemakaavassa Hermannissa sekä Kuninkaantammen asemakaavojen valmistelussa.

Östersundom-projekti osallistui vuonna 2014 alkaneeseen CITYOPT-hankkeeseen. CITYOPT on Helsingin kaupungin, Helsingin Energian ja VTT:n yhteishanke, jossa kehitetään suunnittelijoiden käyttöön sovelusta helpottamaan kaavoitettavalle alueelle soveltuvien energiaratkaisujen valintaa. Östersundomissa tavoitteena on optimoida lämpövarastojen sijainti ja koko sekä valita parhaat teknologiset varastoratkaisut. Työkalu auttaa vertailemaan, millaisia kustannus- ja päästövaikutuksia erilaisilla toteutusratkaisuilla on. Kustannuslaskelmissa otetaan huomioon maan arvon vaikutus kannattavuuteen. Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa on myös tutkittu edellytyksiä mittavalle aurinkoenergian hyödyntämiselle.

Karhusaaren kaavarungon laadinnassa on noudatettu kestävän suunnittelun periaatteita. Riittävä tiiveys, alueellinen lämmöntuotanto, uusiutuvien energialähteiden käytön mahdollistaminen, energiatehokkuus, laadukkaat virkistyspalvelut, tulviin varautuminen sekä hulevesien määrällinen ja laadullinen hallinta ovat olleet suunnittelun keinoja varauduttaessa ilmastonmuutokseen sekä pyrittäessä hillitsemään sitä. Em. asioita edistääksemme Karhusaareen laadittiin vuonna 2014 hulevesien hallintasuunnitelma, julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma sekä alue-energiamalli.

Alue-energiamalli on laskentaväline alueen rakennusten energiankulutuksen ja energiantuotannon laskemista varten. Alue-energiamalli pyrkii vastaamaan mm. seuraaviin kysymyksiin:

- miten alue kannattaa kaavoittaa, jotta energiankulutus alueella on mahdollisimman pieni
- miten uusiutuvia energialähteitä voidaan käyttää tehokkaasti hyväksi
- miten paljon alueen energiankäyttö tuottaa ilmastopäästöjä
- minkälaisia mahdollisuuksia alueellisella energiantuottajalla on tuottaa alueen tarvitsema energia.

Viraston ikäjohtamisen hanke teemoitettiin ekologisella kaavoituksella. Moniammatillinen tiimi tarkastelee ekologista suunnittelua paitsi viraston eri-ikäisten työntekijöiden toiveiden ja tarpeiden, myös muiden toimijoiden kannalta. Hyviä käytäntöjä ekologiseen kaupunkisuunnitteluun haettiin niin kaupungin oman organisaation sisältä kuin muista Suomen kaupungeista mutta myös Ruotsista. Ekologisen kaavoituksen vahvistamiseksi laadittiin toimenpideohjelma.